

zariK

MAR '18

KLUB ŠTUDENTOV
KRANJ

brezplačna revija za študente in dijake

Potopis:

S spačkom na
Portugalsko – 4. del

Intervju:

Smetnaki

Osišče:

Pravica do
stavke

Izlet:

Turna smuka
na Zelenici

KULTURA

25. marec 2018, nedelja

Klubski potopisni večeri - Gruzija in Armenija

19:30, KluBar

26. – 28. april

FIG - Filmski izziv Gorenjske Škrlavec

IZOBRAŽEVANJE

26. marec 2018, ponedeljek

Začetna Arduino delavnica od 16.00 do 20.00 v OpenLabu.

5. april 2018, četrtek

Kviz znanja ob 18.00 v MKK Oranžna – šport

Badminton

Dvorana TŠC

srede, 20.00 do 21.30

KŠK Biljard

Biljardnica in športni bar Break

Srede od 20.00 do 22.00

Odbojka

Dvorana TŠC

torki od 20.30 do 22.00

zapik

brezplačna revija
za študente
in dijake

Kaj zdaj?

Pozdravljeni v uvodniku, dragi bralci. Moje dodiplomsko izobraževanje se bliža koncu in temu primerno je prihodnost na tej točki še bolj nejasna kot sicer. Udeležila sem se ene od diplomantom namenjenih delavnic, kjer so mi razložili, da je vse že izgubljeno. Izkazalo se je, da sem svoje možnosti zapravila že v vrtcu, ko sem v Slikarju risala zvezde, namesto da bi redno urejala svoj LinkedIn profil. Kaj naj človek s to informacijo? Po delavnici sem dober teden iskala informacije o karierni poti oskrbovalca svetilnikov, zdaj pa res ne vem več. Kakorkoli.

V tokratnem Zapiku zaključujemo pot na spačkarsko srečanje na Portugalskem, govorimo s Smetnaki in spremljamo napeto dogajanje ob ponovni prenovi Globusa. Tistim, ki v življenju iščete resnico, toplo priporočam tudi test.

Petra Polanič, odgovorna urednica
zapik@ksk.si

Naslovnica:

Klemen Orešnik

Odgovorna urednica:

Petra Polanič

zapik@ksk.si

Tehnični urednik:

Klemen Porenta

Oblikovanje:

Jure Vuković

www.creatizem.si

Avtorji prispevkov:

Rok Artiček

Eva Bernard

Jan Božič

Drejc Flajnik

Urška Gabrič

Tim Klemenc

Martin Kocijančič

Samo Miklič

Lucija Perne

Tajda Perne

Petra Polanič

Vid Primožič

Luka Stare

Urednik fotografije:

Nejc Balantič

Križanka:

Mateja Novak Kukovič

Izdajatelj:

Klub študentov Kranj

Tisk:

Tiskarna Littera Picta

Trženje:

trzenje@ksk.si

Naklada:

2000 izvodov

www.zapik.si

KAZALO

KLUBOVANJE

Začetna Arduino delavnica	4
Kviz znanja	5
FIG - Filmski izziv Gorenjske	5
Potopisni večer: Gruzija in Armenija	5

ŠTAFETA

Scientia est potentia	6
-----------------------	---

ZRCALSKA OBRT

Poslanstvo	7
------------	---

POTOPIS

S spačkom na Portugalsko – četrtič	8
------------------------------------	---

OSIŠČE

Pravica do stavke	10
-------------------	----

TO JE KRANJ

Nočni tek po ulicah Kranja	12
----------------------------	----

ŠVIC

Olimpijski eksoti	13
-------------------	----

ŠTUDELO

Za dva tedna ne potrebuješ čelade	14
-----------------------------------	----

INTERVJU

Smetnaki: »Najboljša kombinacija je kompromis med žanri.«	15
---	----

FOTOREPORTAŽA

Berlin	18
--------	----

ZAPIKOV FUTR

Torta za oboževalce čokolade – direktno z YouTubea	22
--	----

RAZISKUJEMO

Hitra hrana po ameriško	24
-------------------------	----

LAŽ

Globus dobiva novo preobleko	26
------------------------------	----

IZLET

Turna smuka na Zelenici	27
-------------------------	----

HENGAUT

Kviz znanja in KIKS quiz: Pub quiz	28
------------------------------------	----

IZPITNO OBDOBJE

Zdravila proti spečnosti	30
--------------------------	----

EKSTRA

Dirka na Mars	32
---------------	----

RECENZIJ

Nova glasba: LVL UP	33
Žur: Adijev ni nikoli preveč	33
Album: Foo Fighters - Concrete and Gold	34
Knjiga: Sandi Toksvig – Valentine Grey	34
Film: Wishing Stairs	35
Serijska: The Crown	35

TEST

Kakšen teoretik zarote si?	36
Nagradna križanka	37
Za luno	38
Koncertni napovednik	39

Zapik se lahko znajde tudi v tvojem poštnem nabiralniku. Brezplačno ga lahko naročiš na dom prek www.zapik.si.

ŠKIS
Zveza študentskih klubov Slovenije

STUDENTSKA
Zveza študentov Slovenije

MESTNA OBČINA KRANJ

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

■ Začetna Arduino delavnica

Te zanimajo pametni domovi? Želiš pobližje spoznati Internet stvari? Želiš svoj dom opremiti s senzorji gibanja, kakovosti zraka in hrupa ali pa morda kar s portalom za upravljanje doma? Morda pa se le želiš naučiti nekaj novega? Naredi prvi korak in se nam pridruži na Arduino začetni delavnici, kjer se boš seznanil/a s programiranjem mikrokontrolerov Arduino.

Kaj:

Brez skrbi, začeli bomo pri osnovah. Na delavnici se boš naučil/a, kako mikrokontrolerke povezati z različnimi senzorji in že si na pravi poti, da izpelješ svoj prvi projekt. Zaželeno je, da na delavnico prineseš svoj prenosni računalnik z nameščenim Arduino razvojnim okoljem, v nasprotnem primeru ti ga posodimo mi.

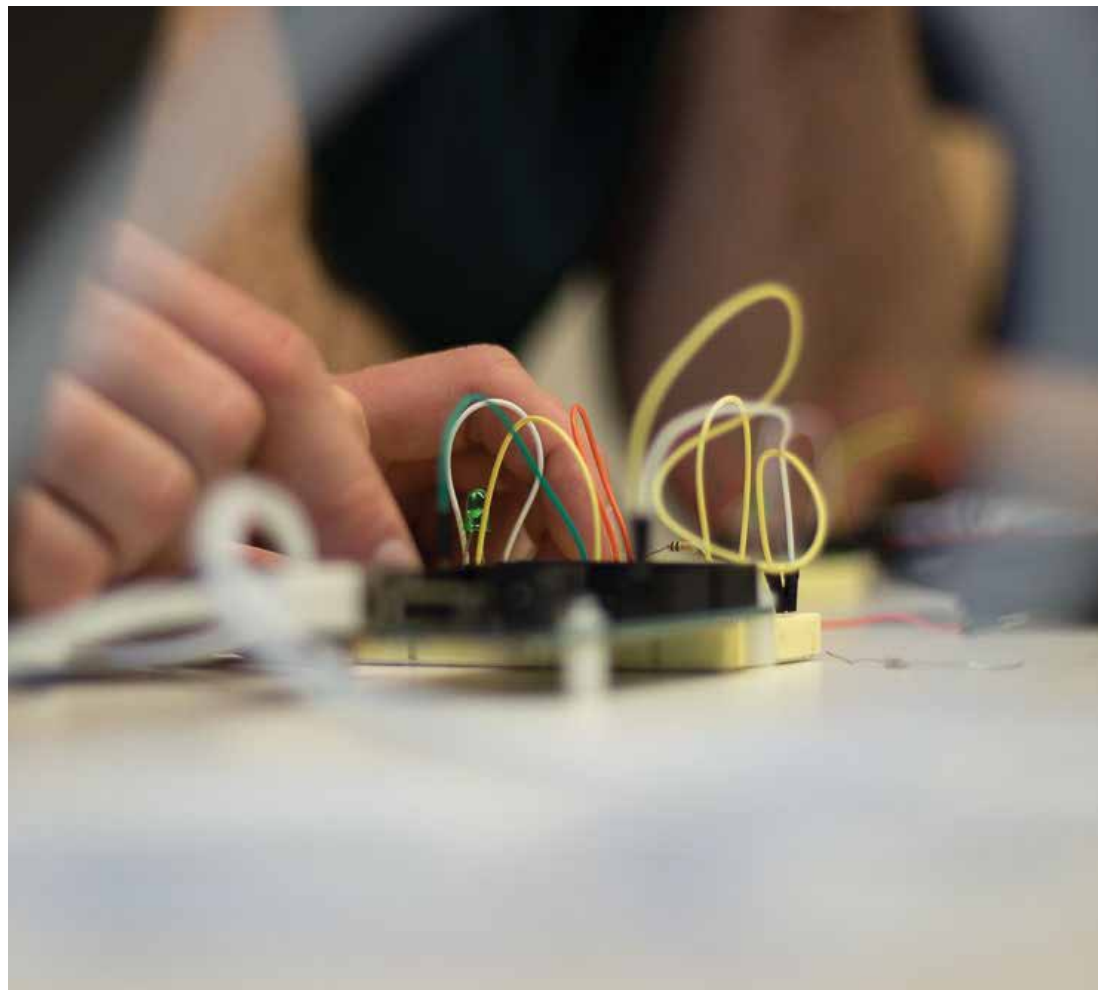
Kdaj: ponedeljek, 26. marec 2018 ob 16.00 (do predvidoma 20.00)

Kje: OpenLab, Koroška cesta 19 (3. nadstropje, rumena zgradba)

Cena: brezplačno

Prijave: do 26. marca (preko obrazca na www.ksk.si)

Informacije: izobrazevanje@ksk.si

■ Kviz znanja

Si radoveden? Meniš, da si bistrejši od drugih? Bi rad dokazal svoje znanje? Zberi svojo ekipo in preizkusi svoje znanje!

Klub študentov Kranj in Mestna knjižnica Kranj pripravljata Kviz znanja. Štiričlanske ekipe bodo odgovarjale na vprašanja, razdeljena v 10 različnih kategorij: zgodovina, književnost, film in TV, geografija, znanost, šport in igre, književnost, življenjski slog, kultura in razno. Prvih 9 kategorij vsebuje 10 vprašanj, pravilen odgovor na vsako izmed njih pa je vreden 1 točko. Kategorija razno je sestavljena iz 5 bolj zabavnih vprašanj, pravilen odgovor pa prinese 2 točki. Skupaj je tako možno osvojiti 100 točk.

Odgovore ekipa vpisuje na vnaprej pripravljeno polo. Te si po končanem reševanju ekipe izmenjajo in ocenijo med seboj.

Kdaj? četrtek, 5. 4. od 18.00 do 20.00

Kje? Velika dvorana Mestne knjižnice Kranj

Prijave? Na dan dogodka med 17.30 in 17.50

Za več informacij piši na: izobrazevanje@ksk.si

■ FIG - Filmski izziv Gorenjske

Med 26. in 28. aprilom bo potekal FIG - Filmski izziv Gorenjske, kjer bodo ekipe s 4-6 člani izzvane, da v 48 urah posnamejo in zmontirajo film, upoštevajoč omejitve strokovne tričlanske žirije. Začetek (dodelitev izzivov) ob 16:00 v Škrlovcu. Zaključek (projekcija filmov) ob 20:00 na isti lokaciji.

■ Potopisni večer: Gruzija in Armenija

25.3.2018, ob 19:30, KluBar

Predavata Ema Loparnik in Sara Bajželj

O svojem potovanju sta povedali sledeče: »Tokrat sva se kljub ne najboljšemu času za odkrivanje tega dela sveta, zaradi nizkih temperatur in zato težje dostopnosti nekaterih krajev, odpravili v Gruzijo in Armenijo. Najino pot sva začeli v Gruziji, kjer sva se spočili in uživali ob odlični kulinariki, potem pa sva pot nadaljevali v Armeniji, kjer sva se naučili narave in spoznali tradicionalen armenski način življenja. Najina pot je bila polna dogodivščin in doživetij.«

Scientia est potentia

Vsako jutro ista zgodba, nadležen zvok budilke in veliko premajhna številka na njej. Vstanem in se v popolni temi oddrsam do kopalnice, kjer se soočim z največjim jutranjim sovražnikom, svetlobo iz neonske žarnice. Ko mi po nekaj neuspešnih poizkusih uspe nase navleči oblačila, ki mi prva pridejo pod roko, in umiti zobe, moji možgani začnejo počasi premišljevati, kaj me čaka tisti dan. Ura je še vedno prezgodnja, vendar je hkrati že pozno, saj bo že čez nekaj minut na postajo pripeljal avtobus, jaz pa še vedno tičim doma.

V torbo hitro zmečem šolske potrebščine, ki so se skozi leta izobraževanja skrčile na kemični svinčnik, blok črtanih listov in včasih tudi belo laboratorijsko haljo. Sledi jutranja rutina, ki vsebuje tek na dolge proge (vsaj tako se zdi) in mahanje vozniku avtobusa. Ne glede na to, da si vsako jutro obljubljam, da bom naslednjič od doma odšel prej, tega nikoli ne storim.

Ves ta trud le za to, da lahko nato naslednjih deset ur sedim v predavalnici in poslušam predavanja, nekatera bolj in druga manj zanimiva. Marsikdo je že pomislil, kako bi bilo vse preprosteje, če bi v glavi imeli USB rezo, prek katere bi lahko poljubno nalagali znanje. Nič več šole, nič več dolgih ur učenja, edini problem s katerim bi se srečali, bi bila izbira datoteke pred izpitom. V času, ko izumljamo bližnjice za prav vsako malenkost, bomo verjetno kmalu razrešili tudi to uganko. Verjeli ali ne, se je že začelo. Znanstveniki so med iskanjem zdravlila za meningitis (vnetje možganskih ovojnic) po naključju odkrili možnost, kako bi lahko prek njih vstavljali informacije v človeške možgane. Zaenkrat »čistih« informacij še ne moremo vstavljati, vendar zgolj dele, ki pomagajo, da se neko stvar naučimo hitreje kot sicer. Zgolj vprašanje časa je, kdaj bo prenos informacij mogoč in bodo učbeniki postali zgodovina.

Bomo v prihodnosti res lahko celotne enciklopedije zgolj prekopirali v naše možgane, kjer nam bodo vedno na razpolago? Bodo res otroci v vrtcu pametnejši od zdajšnjih doktorjev kvantne fizike? »Super, nič več šole,« je verjetno prva misel, ki se večini porodi ob omembi take tehnologije. Pa je res tako zelo super?

Že res, da nam znanost vse bolj in bolj olajšuje vsakdanja opravila, vendar to pride z neko ceno. Si res želimo, da znanje postane privilegij, ki si ga bodo lahko privoščili le bogati? S tako hitrim razvojem znanosti, se hkrati približujemo tudi situaciji, ki jo zaenkrat lahko vidimo zgolj v znanstvenofantastičnih filmih. Bogati ljudje, ki si lahko privoščijo vse novosti, so v dejansko »super ljudje«, saj s pomočjo znanosti spremenijo svoje telo in so tako tudi dejansko drugačni kot ostali smrtniki. Si res želimo sveta, kjer bodo točke na maturi odvisne zgolj od tega, koliko denarja imamo?

Četudi bi bilo tako »instant znanje« brezplačno, se pojavi problem manipulacije. Kar na enkrat bi za resnico veljalo

tisto, kar bi pisalo na trdem disku, ki bi si ga prekopirali v možgane. Zares hočemo, da drugi razmišljajo namesto nas in odločijo, kaj lahko vemo in česa ne, kaj je res in kaj ne? Potem pa so tukaj še računalniški virusi, ki naenkrat ne bi bili več omejeni samo na računalnike. Po tehtnem premisleku se taka prihodnost ne zdi več tako dobra, kajne?

Že res, da nam znanost vse bolj in bolj olajšuje vsakdanja opravila, vendar to pride z neko ceno.

Luknja na cesti me prebudi iz mojega razmišljanja in ugotovim, da bomo kmalu prispeli na postajo, kjer izstopim. Ko hodim proti stavbi naše fakultete, razmišljam, da navsezadnje vse to le ni tako slabo. Veliko raje zabijam dan za dnem v šoli in doma za knjigami, vendar ostajam sam svoj gospodar, kar se mišljenja tiče. Ne glede na vsakodnevno jutranjo muko ob vstajanju in mnogih urah preživetih za zapiski, ugotovimo, da nam navsezadnje le ni tako slabo. V času, v katerem živimo, je znanje dobrina ki si jo denar še ni podjarmil, zato se v njem skriva moč. Ne glede na to, kje boste in kaj boste počeli v življenju, vam tega ne more nihče vzeti. Scientia est potentia.

Drejc Flajnik

Poslanstvo

Tokrat zamujam s kolumno. Poglavitni razlog, da zdaj na brzino pleteničim o nepomembnih - a vsaj neškodljivih - prigodah je, da sem se prenačila sredi tretje sezone Prijateljev. Po nesreči sem ugotovila, da niti na pol še nisem in to dejstvo me je osvobodilo. Očitno preveč. Spekla sem par tort za svoj rojstni dan in ugotovila, da je v pitanju ljudi moja prihodnost.

Odlično se znajdem ob ukazovanju gospodični delikatesni mojstri v lekterku, katere rače pene ali jetrne paštete z brusnicami bi deset – prosim, in katere je lahko 14 dek – hvala. Nepremišljeno ravnanje s časom je podpihovalo še gloncanje stanovanja in teden dni trajajoče razpostavljanje novo pridobljenih predmetov. Spet so mi vsi privlekli knjige in praholovilne keramične bovle. Ko so za seboj pustili raztur s pušeljci tulipanov, sem sama pri sebi izvedla inventuro. Ugotovila, da blestim v vlogi namišljene mtke-gostiteljice. Pa ne samo to. Vzporedno odlično furam še nekaj – iskanje airbnb-jev.

Tokrat bo kolumna kratek pregled nekaterih stanovanj (izvzemši slovenskih), ki sem jih okupirala v zadnjem letu. Čemu? Pomembno se mi zdi, da kdaj prekinemo udiranje po domači estradi in ukrepah v neznanih organih študentske organizacije. Začenjam torej z lanskim aprilom, ko sem v Valencii spoznala gejevski par. Nadvse očarljiv! Priporočam gostitelja Juanvija, ker 1. je bil primer dizajnerja, ki spi z arhitektom (#goals) in 2., ker menim, da so homoseksualci čistejši v kopalnicah. Stanovanje je bilo vsaj petsobno, primerno za hipsterje, rastlinojede in vse ostale. Imela sta ti obilo samoironičnih printov na stenah, vezanih na kamasutro. Dnevna soba je bila botanični vrt. Fantičev praktično ni bilo doma, hodnik je bil lahko nemoteno modna pista.

Naslednjo vilo sem navdušena rezervirala že na začetku maja, ko sem v Barceloni dobila obiske in se mi ni ljubilo z njimi v Sagrado. Smo se raje odločili za izlet v neznane katalonske gore. Samo zato, ker sem tam našla samotno hišo z zunanjim in notranjim kaminom! Filmsko smo posedali na planoti spredaj ob svežih lososih. Zraven so se nam prisilili puhasti mačji mladički. Palača je bila last umetniške družine, ki se je po fotografijah na razglašenem klavirju sodeč, razselila. Spomnim se shrambe v velikosti treh mojih ljubljanskih spalnic. Da sem parkrat pomislila, kakšne so pravne posledice, če si za domov sposodiš kompletan kristalni servis.

Dilema se je ponovno pojavila poleti na road tripu po Toskani. S prijateljem sva spala malo pred San Gimignano, z razgledom na stolpe pred zahajajočim soncem. V družinskem penzionu sta mati in hči pripravljali zajtrke med burnim prerakanjem v italijanščini. Krenila sva do Carmignana, majhne vasice na pobočju hriba, pod katerim se je rodil Da Vinci. Vredno se je bilo vsak dan iz postelje z baldahinom voziti do Firenc več kot uro in pol. Zjutraj naju je zbujal petelin, hišno vino sva pila na biljardni mizi v dnevni sobi, proglašena za "such a nice couple". Nisva protestirala, čeprav so bili delno krivi za vse nadaljnje zmenke.

Tokrat bo kolumna kratek pregled nekaterih stanovanj (izvzemši slovenskih), ki sem jih okupirala v zadnjem letu.

Od lani so se moje poti ravnale po airbnb ponudnikih. Novembra sem suvereno rezervirala vrstno hišo v četrti Stoke Newington na severu Londona. Zagotavljam, da je bila izkušnja bivanja z več kot 200 žabami edinstvena. Upokojena lastnica stanovanja je poleg predaje bakle v Riu 2016 vodila PR biznis v umetniški agenciji ter strastno zbiralala te dvoživke. Steklenice se je zapiralo z zamaškom z žabo, ščetka v stranišču je imela mesto v žabjih ustih, take oblike je bil podstavek za vročo posodo, koš za smeti, ura, ki jo nastaviš, ko kuhaš, svetilka na nočni omarici. Ko smo ravno pri osvetljavi. Izdaten strošek je Dienneke predstavljala ogromna vitrina z - uganite kom - žabami. Figurice, visoke največ 10 cm, so popolnoma zapolnjevale omaro kot osrednji oltar stanovanja, ki je bil med 21. uro zvečer in 7. uro zjutraj osvetljen. Česa takega nisem videla še nikoli. Pa sem imela muzeologijo 10.

Razstavi fenomen je predstavljalo tudi nazadnje obiskano stanovanje v Budimpešti, ki hkrati deluje kot zasebna galerija. Po stenah visijo grafike, v sobanah so kipi. V K28 redno prireajo otvoritve s spremljevalnim programom. Mama me je (med tem ko sem se kratkočasila z opazovanjem modernističnih lustrov) klicala, češ, kako se na potovanju počutim kot slavljenska. Ne vem, čudno-odlično! Kakam sredi razstave. T airbnb-ji so vedno bingo, sem ti že rekla.

Urška Gabrič

S spačkom na Portugalsko – četrtič

Naše celotno potovanje na Portugalsko preko severa Španije je trajalo precej dolgo (natanko štiri tedne) in tudi potopis se je tako razlezel kar na štiri nadaljevanja. S tokratno zadnjo edicijo se bomo popolnoma posvetili Portugalski in nato še poti domov, ki je bila po dolgem potovanju precej naporna.

V zadnjem nadaljevanju smo zapustili Porto, ki nam je ostal v vrhunskem spominu, a čas je bil za pot naprej. Na turističnih informacijah v Portu so nam priporočili, da med potjo proti Coimabri obiščemo še Aveiro, mestece ob obali, ki ga oglašujejo kot portugalske Benetke. Seveda smo se strinjali, da tega absolutno ne smemo izpustiti in res smo naredili krajši ovinek, da si ogledamo to čudo. A vsa čudovita doživetja so pri nas vzbudila previsoka pričakovanja, kajti ob prihodu v mestece smo bili precej razočarani. Res je, da je skozi mesto speljanih nekaj kanalov in po njih z beneškimi gondolami naokoli prevažajo turiste, a žal Aveiro res nima veliko za pokazati. Je pa res, da mora biti ob vseh prelepih krajih kdaj tudi kaj, kar te razočara. Sicer bi nam kdo lahko očital, da nimamo kritičnega pogleda. Razočaranje je bilo tako veliko, da se nismo ustavili niti na pivu.

K sreči nas je čakalo še veliko dobrih stvari. Po kratki poti smo tokrat že zgodaj popoldne prispeli v kamp v Coimabri. Slavnemu študentskemu mestu z eno najstarejših univerz na svetu nismo namenili veliko časa, saj so nam portugalski študentski prijatelji razložili, da v poletnih mesecih tam tako ali tako ni nikogar, s tem pa v mestu ni nikakršnega dogajanja. A kot nas je Aveiro presenetil v negativnem smislu, nas je Coimbra v pozitivnem. Mogoče je bilo res ravno prav dogajanja za eno popoldne, a s svojim starim delom mesta nas je Coimbra precej navdušila. Čeprav tokrat nismo poznali nobenega domačina, smo se v centru dobili s Hrvaticama, ki ju Matej pozna preko mednarodnega odbora študentske organizacije Slovenije. Čeprav sta bili v mestu takrat šele dober teden, sta nas popeljali po starem delu in atmosfera je

bila zelo simpatična. Če nas ne bi naslednji dan čakala pot naprej, bi se brez problema zadržali tam, saj smo spoznali študente, ki so bili na enotedenski Erasmus izmenjavi. Pa drugič.

Po podatku organizatorjev se je na srečanju zbralo več kot 2200 vozil, od tega se je iz Slovenije na to avanturo podalo 27 posadk.

Po Coimabri smo končno dočakali dan, ko nas je čakalo svetovno srečanje ljubiteljev spačkov. Srečanje je potekalo v manjšem mestu Ericeira, nekoliko severno od Lizbone, na obali Atlantskega oceana. Na poti od Coimbre do Ericeire sta bili še dve mesteci, vredni ogleda, a smo pred Penicheom dali prednost Obidosu, ki se ponaša z mogočnim obzidjem in zelo starim gradom. Tamkajšnje območje je poseljeno že od časa Rimljanov, samo mesto znotraj obzidja pa v taki obliki obstaja od 14. stoletja. Prav zaradi tega je zelo priljubljena turistična destinacija, tako da se na ozkih ulicah tare ljudi. Mi smo si privoščili kratek sprehod po mestu do gradu, kamor pa žal nismo mogli, ker je znotraj potekal srednjeveški festival. Smo pa zato mesto obhodili po obzidju, od koder smo imeli odličen pogled na prav vse, kar se nahaja znotraj obzidja, na koncu pa smo se znašli pri mestnih vratih. Vročina in pohajkovanje sta naredila svoje in odločili smo se za osvežitev. Obidos nas je takoj še enkrat opomnil, da je zelo turistično mesto, in pilili smo z naskokom najdražje pivo na potovanju. No, bilo pa je vsaj veliko.

Z novimi močmi smo se nato odpravili proti kraju zločina – Ericeiri in že po poti nas je mnogo spačkov spomnilo, čemu se bližamo. Birokratske procedure na recepciji srečanja so bile minimalne, prav tako pa smo zelo hitro našli prostor za kampiranje ob prijateljih z Gorenjske. Po Lyonu in Zarautzu nas je spet čakalo nekaj dni na istem prostoru, kar je na zadovoljstvo vseh pomenilo, da nam kar nekaj časa ne po potrebno pospravljati šotorov. Pogled na vse strani okoli naše pozicije pa je bil izjemen – vsepovsod stari Citroëni, večinoma seveda spački in njegovi ožji sorodniki. Po podatku organizatorjev se je na srečanju zbralo več kot 2200 vozil, od tega se je iz Slovenije na to avanturo podalo 27 posadk. A če mislite, da smo mi ekstremni, vam moram povedati, da

so na srečanje prispeli tudi avtomobili iz ZDA, Brazilije, Nove Zelandije in Vietnama!

No, dogajanje na srečanju nam ni pustilo prav veliko lenarjenja, saj smo obiskovali boljši trg, trgovine z avtomobilskimi deli, navijali smo na tekmovalcu v sestavljanju spačkovega motorja, pa tudi večeri niso bili mirni, saj se je prav vedno nekaj dogajalo. Predvsem pa je navdušilo vzdušje med ljudmi. Spoznali smo nove prijatelje in tako že določili Grčijo kot poletno destinacijo za letošnje poletje. S spačkom, seveda. Vmes smo našli čas za obisk Sintre, mesta med Ericeiro in Lizbono, ki slovi po barvitih palačah in poletnih rezidencah nekdanje portugalske aristokracije. Z navdušenjem nad barvito palačo in v sončnem vremenu smo se veselili pogleda na morje na rtu Cabo da Roca, ki je najbolj zahodna točka celinske Evrope. Kakšno razočaranje je sledilo, ko smo prispeli na rt, ki je bil obdan s tako gosto meglo, da nismo videli niti morske gladine. Tudi v Lizbono smo se srečanja odpravili samo na enodnevni izlet, a smo zaradi Baira Alta, znamenitega predela, kjer se mladina vsak večer zbira in žura na ulicah, v mestu poiskali hostel. Lizbona je bila še posebej zaželjena destinacija za Mateja, ki je bil tam na Erasmusu, in ostali smo se zvečer ob pivu na ulicah v Bairro Alto strinjali, da ga tako zadovoljnega na potovanju še nismo videli. Ogledali smo si center (kjer so nam, kot vsakemu turistu, na vsakem vogalu ponujali travo in celo kokain) in stolp Belem (ki je bil pomemben del mestne obrambe), naslednji dan pa smo obiskali še znamenito plažo Costa de Caparica na jugu Lizbone.

Po vrnitvi na prizorišče spačkarskega srečanja smo zadnji večer poslušali še Pink Floyd Tribute Band, nato pa nadaljevali proti jugu. Zadnji postanek na Portugalskem je bil mesto Lagos, ki je znano po svojih rdečih sipinah. Na našo srečo je bilo zvečer več ljudi po restavracijah kot ob sipinah, zato smo si jih lahko ogledali v miru. Še kratek sprehod po centru (preveč turistov), nato pa smo se odpravili spat, saj nas je čakala dvodnevna vožnja do Barcelone. Po poti smo se želeli ustaviti tako v Seville kot v Valencii, čas nas je priganjal, zato smo za nekaj ur obiskali samo Seville. Imeli smo srečo, da smo zamudili vročinski val in je bilo v mestu samo skromnih 35°C. Vseeno se nismo dali in pod Andreino taktirko (zdaj je

bila spet na svojem teritoriju in nas je lahko vodila po mestu) smo prehodili dobršen del mesta, vse do znamenitosti Plaza de España, kjer v parku stoji ogromna palača (tam so snemali tudi Vojno zvezd – kot velikemu ljubitelju se mi je to najbolj vtisnilo v spomin), pred njo pa veličasten trg. Impresivno. Po osvežitvi s pivom pa smo se morali žal od Seville posloviti.

Tudi Barcelona nas je pričakala v precejšnji vročini. Pri naši sopotnici Andrei doma smo preživeli dva odlična dneva in v tem času odkrivali skrite koticke Barcelone, ki jih znajo pokazati le domačini. Z njenimi prijatelji smo pripravili tudi piknik. Jedli smo odlično paella, obiskali stare bunkerje na griču nad soseso, kjer živi Andrea, in od tam občudovali večerni pogled na močno razsvetljeno Barcelono. Ta sedaj razgledna točka je po Andreinih besedah znana predvsem po tem, da je tam mnogo mladih iz Barcelone izgubilo nedolžnost. Kraj pregrehe, torej. Zdaj se to menda ne dogaja več, ker zgoraj mrgoli varnostnikov. Mi smo tam spili le pivo. Še najdlje smo se na enem mestu zadržali v centru v lokalu, ki ga ima v lasti glasbenik Manu Chao. Lociran je zelo blizu centra, je pa odlična beznica, znotraj pobarvana v stilu, ki ga Manu Chao uporablja za svoje albume že od začetka kariere. Predstavljajte si Down Town na LSD-ju. Totalno odpuljen lokal nas je močno navdušil, saj je bil lokalni natak po tem, ko smo mu povedali, da smo iz Slovenije, popolnoma navdušen nad nami. Dobili smo tudi dve rundi domačih likerjev na račun hiše, nekoliko smo bili razočarani samo, ko nam je natak povedal, da je Manu en večer prej imel jam session v lokalu, tako da ga tisti dan žal ne bo.

Po slovesu od Andree, po malo zmede glede plačevanja cestnine in po tem, ko smo prebrodili zastoje na špansko-francoski meji, se je pot le ustalila in po dveh dneh in 1600 kilometrih smo lahko v miru spili pivo v Downu. V štirih tednih smo prevozili 7100 kilometrov, spaček pa je bil pravi mojster, saj nam ni nagajal niti enkrat tekom potovanja. Brez težav smo srečno prispeli domov. En teden kasneje je crknil akumulator.

Gracias, España! Obrigado, Portugal!

Luka Stare

Luka Stare, Matej "Emonc" Kramar

Pravica do stavke

Dijaki in nekateri študentje ste imeli 14. februarja prost dan, za kar se lahko zahvalite stavki zaposlenih v vzgoji in izobraževanju. Toda stavka je veliko več kot to. Pogosto je stavka edino sredstvo, ki pomaga delavcem pri uveljavljanju svojih pravic.

Delavci, ki že več mesecev niso dobili plače, nimajo časa niti denarja za sodno preganjanje svojega delodajalca, in včasih jim ne preostane drugega, kot da organizirano prenehajo z delom - stavkajo in tako prisilijo podjetje, da jim prisluhne in poravna svoje obveznosti do zaposlenih. Toda kaj ima s tem stavka učiteljev in vzgojiteljev? Ali pa stavka javnega sektorja, ki je bila v januarju. Saj v javnem sektorju dobivajo plače vsak mesec. Pa si pogledajmo, če so bile stavke v prvem kvartalu leta 2018 upravičene, zakaj se tičejo tudi nas, študentov in dijakov, ter zakaj so v zadnjem času bolj pogoste stavke v javnem sektorju, ne pa v zasebnem, kjer so pravice delavcev kratene še bolj pogosto.

Zelo pomembno se mi zdi, da so učitelji solidarnostno podprli to zahtevo, čeprav se ne tiče njih, saj sami prejemajo več od minimalne plače.

Zahteve sindikatov javnega sektorja so se nanašale na že sklenjene dogovore s to ali prejšnjo vlado. Torej namen stavke ni bilo izsiljevanje za enormno zvišanje plač, temveč le zahtevanje obljubljenega. Glavna zahteva je bila odprava 8% znižanja plač iz leta 2012. Takrat so sindikati pristali na začasno znižanje plač v javnem sektorju za 8%, saj je bil to čas finančne krize, država pa je imela proračunski primanjkljaj. Glede na to, da krize že nekaj let ni več in Slovenija beleži eno največjih gospodarskih rasti v Evropski uniji, je ta zahteva kar razumna. Druga zahteva je bila odprava anomalij v plačah, ki je nastala po tem, ko je vlada popustila zdravnikom in jim lani zvišala plače, kar ni v skladu z enotnim plačnim sistemom v javnem sektorju. Smisel le tega je, da imajo zaposleni v javnem sektorju, ki imajo primerljivo stopnjo izobrazbe in primerljivo odgovornost na delovnem mestu, tudi primerljivo plačo. Ta zahteva se mi ne zdi povsem upravičena, saj težava nastala ob zvišanju plač zdravnikov, torej je treba anomalije odpraviti tam, kjer so se pojavile.

Stavka učiteljev in vzgojiteljev je sicer potekala kasneje, vendar pa je bila najavljena že pred splošno stavko javnega sektorja. Zahteve so bile podobne, tako da bi bilo bolj primerno, če bi obe stavki potekali isti dan, saj so tudi učitelji del javnega sektorja. Ena od zahtev učiteljskega sindikata

SVIZ je bila, da zaposleni v vzgojno izobraževalnih zavodih, ki prejemajo minimalno ali manjšo plačo, prejmejo regres v višini 1200 evrov bruto. Zelo pomembno se mi zdi, da so učitelji solidarnostno podprli to zahtevo, čeprav se ne tiče njih, saj sami prejemajo več od minimalne plače. Absurd pri vsem tem je, da se sploh dopušča plače, ki so manjše od minimalne. V vzgoji in izobraževanju tako plačo dobivajo nekatere čistilke, pomočniki kuharjev, perice v šolah in vrtcih in tako dalje. Ta zahteva je bila korak v pravo smer, vendar pa sem na splošno pri obeh stavkah pričakoval več solidarnosti. Jasno bi morali definirati zahteve v korist najslabše plačanih, na prvem mestu seveda dvig plač vsem, ki imajo manj kot minimalno plačo in sporočiti vladi, da od te zahteve ne odstopajo pod nobenim pogojem. Potem pa se pogajati tudi za dvig plače ostalim, vendar postopno, od nižjih plač proti višjim. Redni profesorji na fakultetah ne potrebujejo dviga plač za 8% tako nujno, kot na primer slabo plačani računovodje na šolah, zaporniški delavci ali asistenti na fakultetah.

In tukaj pridemo do vprašanja, zakaj se stavke tičejo tudi nas, študentov in dijakov. Zakaj je tudi v našem interesu, da se končno odpravi varčevalne ukrepe iz časa krize in se plače vrnejo na pravično raven. Ne zagovarjam enakega linearne dviga vsem po vrsti, ampak pravičen dvig, ki bo popravil trenutna nesorazmerja in nagradil tiste, ki so najbolj obremenjeni in zagnani. Iz osebne izkušnje lahko rečem, da preprosto občudujem asistente na fakulteti, ki delajo po cele dneve, vodijo vaje do osmih zvečer, pripravljajo gradivo in eksperimente za nove vaje, nekateri celo popravljajo kolokvije in izpite, čeprav je to naloga profesorjev. Da ne govorim o raziskovalnem delu in projektih za gospodarstvo. In kakšna je njihova plača? Osnovna neto plača asistenta z doktoratom je približno 1300 €. Vprašanje, koliko časa bodo vrhunski asistenti še vztrajali na naših fakultetah s tako plačo. Seveda obstajajo tudi izjeme, ki si še tega ne zaslužijo, toda s takim odnosom do strokovnjakov z doktoratom bomo dosegli le to, da se bodo dobri asistenti raje zaposlili v gospodarstvu, industriji ali v tujini, slabši pa bodo ostali na fakulteti. Zaenkrat se to še ne dogaja, vendar me skrbi, da se bo začelo, v primeru, da ne odpravimo varčevalnih ukrepov, blokiranja napredovanja in tako dalje.

Ob stavkah javnega sektorja pa smo slišali tudi veliko godrnjanja s strani zaposlenih v gospodarstvu. Razlog za neodobranje stavk je bilo predvsem pomanjkanje informacij. Le redki so vedeli, da je zahteva javnega sektorja povrnitev plač na višino pred krizo. Poleg tega jih je gnala

tudi napačna logika, češ zakaj bi njim višali plače, če jih nam ne. To je sebična logika in na koncu ne pomaga ne enim ne drugim delavcem. Vse to pa so spodbujala še združenja delodajalcev, gospodarska zbornica in nekateri mediji. Ustvarjali so namreč vtis, da gre za konflikt med javnim in zasebnim sektorjem, kar seveda ne drži. Vsi, ki so nasprotovali dvigu plač v javnem sektorju, bi se verjetno strinjali, da so plače v gospodarstvu prenizke. Pri tem pa pozabljajo, da se v zadnjih nekaj letih niso kaj pride zvišale, čeprav so bile plače v javnem sektorju med krizo znižane. Torej nasprotovanje zvišanju plač v javnem sektorju ne bo nič pomagalo njim samim, če bi želeli višje plače, bi se morali poslužiti drugih ukrepov, na primer stavke. Zato bi bilo za delavce na obeh straneh bolje, če bi stopili skupaj in podprli prizadevanja za izboljšanje delovnih pogojev enih in drugih. Sabotiranje boja za pravičnejše plačilo v javnem sektorju ne bo nič pomagalo delavcem v zasebnem sektorju, kvečjemu bo povzročilo zamere med delavci obeh sektorjev. V primeru stavke v zasebnem sektorju ima javna podpora stavki lahko odločilno vlogo za uspešnost stavke in takrat bodo delavci potrebovali tudi podporo javnega sektorja.

Ustvarjali so namreč vtis, da gre za konflikt med javnim in zasebnim sektorjem, kar seveda ne drži.

V zadnjih nekaj letih je bilo bore malo stavk po slovenskih podjetjih. Kar pa je med drugim povezano s prej omenjeno sebičnostjo delavcev. Tako kot delavci v zasebnem sektorju niso solidarni z delavci v javnem sektorju, je podobno tudi znotraj podjetja ali panoge. Zato se zelo redko zgodi, da se delavci znotraj podjetja uspejo organizirati, poenotiti in skupaj zahtevati svoje pravice. Odgovor na vprašanje, zakaj delavcem ne uspe izboriti višjih plač, kljub milijonskim dobičkom podjetja, je sicer bolj kompleksen, ampak veliko bi se spremenilo, če bi se delavci začeli zavedati kolektivne moči, ki jo imajo, ko so povezani in organizirani.

Nočni tek po ulicah Kranja

Tudi letos bo v Kranju potekal nočni tek po ulicah mestnega jedra – tokrat že tretjič. Vsi navdušeni tekači se boste (bomo) po mestnih ulicah podali v soboto, 12. maja, ob deveti uri zvečer. Pomeriti se bo mogoče v 5 in 10 kilometrski preizkušnji, kar pomeni, da se tekmovanja lahko brez strahu udeležijo tudi popolni začetniki.

Trasa bo, kot do sedaj, speljana v dva in pol kilometra dolgih krogih po mestnem jedru s startom in ciljem na Glavnem trgu. Trasa bo speljana proti severu okoli Prešernovega gaja in se bo proti jugu vračala po Koroški cesti.

Tekmovanje bo potekalo v moških in ženskih starostnih kategorijah, nanj pa se je mogoče prijaviti preko spleta na spletni strani <http://nocnitek.ksk.si>, na Info točki Kluba študentov Kranj, prijava pa bo mogoča tudi na dan dogodka. Seveda priporočam predhodno prijavo, saj je štartnina temu primerno cenejša in vas bo v okiru najugodnejše možnosti (predprijava za člane KŠK, ki poteka do 8. aprila) stala pičlih 8 evrov, za kar boste poleg štartne številke dobili tudi majico in darilce s strani sponzorjev.

Tekmovanje ima že dolgo tradicijo, lani se ga je udeležilo 105 tekmovalcev in 75 tekmovalk, med njimi kar nekaj profesionalnih tekačev. Kot je povedal organizator tekmovanja, Alen Kočar, organizacija takega dogodka ni majni kašelj. Celotna ekipa skupaj z redarji, pomočniki na stojni-

cah, logistično in organizacijsko ekipo, obsega približno 100 ljudi, priprave pa so se začele že novembra. Največ časa pri organizaciji namreč vzameta zbiranje vseh potrebnih dovoljenj, svoje zahteva tudi birokracija, pomembni so tudi dogovori z različnimi sponzorji, tik pred tekmovanjem pa je seveda največ dela s promocijo prireditve. Dodal je, da ga najbolj razveseli, da so tekmovalci zadovoljni: »Najbolj mi v spominu ostane začetek, ko počí pištola in se tek prične, ker se takrat res zavem, da se je to zgodilo, ker sem jaz v to vložil toliko energije. Takoj naslednji trenutek moram že spet skrbeti za nemoten potek tekmovanja, tisti trenutek pa mi res ostane, da lahko dejansko uživam.«

Za konec naj vse tekaške navdušence in vse tiste, ki ponoči ne morete spati, še enkrat povabim na tekmovanje, bodisi kot tekmovalce ali kot navijače.

Vid Primožič

Blaz Pintar, Aljaž Repnik

Olimpijski eksoti

Zagotovo smo že vsi slišali za Pito Taufatofuo. No, mogoče ga ne prepoznate po imenu. Velika večina ljubiteljev športa pa vendarle pozna zgodbo o tem porjavelem, z oljem namazanem, na pol golem športniku, ki zadnjih nekaj let v družbi najboljših z vsega sveta veselo paradira na otvoritvenih slovesnostih olimpijskih iger. Na ta način zastopa malo pacifiško državo Tongo pa ni važno, če gre za letne ali zimske olimpijske igre.

Pita se je na letnih olimpijskih igrah v Rio de Janeiru leta 2016 preizkusil v taekwondoju. Ker pa olimpijski duh v njem še ni presahnil, se je odločil, da bo nastopil še na letošnjih zimskih igrah in sicer v smučarskem teku. Disciplina, ki si jo je izbral, je po njegovem mnenju ena izmed težjih. Pita pravi, da vsakič, ko se postavi na smuč, del njega umre. Kar je logično, glede na dejstvo, da na Tongi še nikoli ni snežilo. Pita pa še z daleč ni osamljen primer, kar se tiče športnikov iz nepredvidljivih držav na minulih olimpijskih igrah.

Že samo v smučarskem teku jih je bilo moč opaziti kar nekaj. Na cilju 15 kilometrov dolge preizkušnje so ti olimpijci uprizorili pravo rajanje. Ko je na cilj ob koncu tekmovanja prišel Mehičana German Madrazo, so ga tam pričakali tekmovalci iz Kolumbije, Maroka, Portugalske in omenjeni Pita. Mehičana, ovitega v zastavo svoje države, so ponosno dvignili na ramena in se skupaj poveselili uspešno opravljenega olimpijskega nastopa. Od skupaj 116 tekmovalcev, ki so tekmovanje končali, so naštetih zasedli mesta od 111. naprej.

Mehičana, ovitega v zastavo svoje države, so ponosno dvignili na ramena in se skupaj poveselili uspešno opravljenega olimpijskega nastopa.

Zanimiva sta bila tudi nastopa nigerijskega in jamajškega boba dvoseda. V slednjem je sodelovala denimo tudi tekačica na kratke proge Carrie Russell, ki ima že medaljo iz svetovnega prvenstva v atletiki, kjer je z jamajško štafeto v preizkušnji 4x100 metrov osvojila sam svetovni vrh. Jamajčanki sta tako nadaljevali nacionalno tradicijo zastopanja države v tem športu na olimpijskih igrah, ki jo poznamo iz znanega filma. Tekmovanje sta končali na predzadnjem mestu, premagali sta samo – prav ste ugotovili – Nigerijki.

Od sankoških športov je potrebno omeniti tudi sankarja iz Gane, ki je tekmoval v skeletonu (sankanju z glavo naprej). Končal je na zadnjem mestu. Sankoški športi so za športnike, ki izvirajo iz drugih športov, privlačni, saj je poleg večšin pri zavijanju in zaviranju, pomembna tudi hitrost, ki jo s tekom pridobijo tekmovalci na začetku proge. To pa je pisano na kožo nekdanjim tekačem na kratke proge.

Opisani so bili športi, za izvajanje katerih je potrebno veliko treninga, vendar se z manjšim pomanjkanjem znanja še vseeno da priti do solidnega rezultata. Druga zgodba pa je recimo pri smučanju, kjer so razlike med profesionalci in amaterji gromozanske. Še vseeno se je na olimpijskih igrah tudi v teh disciplinah preizkusilo lepo število tekmovalcev, o katerih v svetovnem pokalu ni ne duha, ne sluha. Na moškem veleslalomu se je preizkusilo 109 alpskih smučarjev. Zastopali so barve 68 držav, med drugim Cipra, Južnoafriške republike, Tajske, Filipinov, Pakistana, Libanona in Eritreje.

V večini naštetih držav ni ustreznih pogojev za učinkovite treninge, še manj pa tekem, na katerih bi lahko športniki izpolnili normo za nastop na olimpijskih igrah. V resnici kar nekaj teh olimpijcev že več let prebiva na območjih, ki jih bolj pogosto povezujemo z zimskimi športi. V nekaterih primerih gre za otroke priseljencev, ki se odločijo za zastopanje držav svojih staršev. Tako namreč lažje izpolnijo nacionalno normo in na ta način uresničijo sanje. Primer je eritrejski veleslalomist Abeda, ki je študent računalništva iz Kanade. Spet drugi pa so zgolj olimpijski navdušenci in napravijo ogromno denarja, da vsaj mesec ali dva preživijo v zimskih razmerah, nastopijo na kakšnem tekmovanju in tako pridobijo olimpijsko normo.

Mednarodni olimpijski komite te športnike podpira in spodbuja. Morda bi bilo boljše prepustiti kakšno mesto več konkurenčnim tekmovalcem... Res pa je, da tekmovalci iz teh držav vsakič znova pripomorejo k vseprisotnem olimpijskem vzdušju.

Samo Miklič

WikiCommons (M. Smelter)

Za dva tedna ne potrebuješ čelade

Študentsko delo je brez dvoma oznaka, ki označuje širok nabor različnih delovnih mest. Študent ima najširše možnosti zaposlitve. Najpogostejše delo, ki ga lahko najde povprečen študent, je gotovo strežba, pogosta pa so tudi raznorazna fizična dela. Od zlaganja izdelkov v škatle do dela na gradbišču.

Prav fizična dela so lahko za delavca, tudi študenta, najnevarnejša. Zato so, vsaj v teoriji, obremenjena s pravnimi akti o varnosti pri delu, ki pa hitro postanejo mrtva črka na papirju, zlasti za študente, saj zadoštuje tisti, ki je opravljen v okviru študija. Prav tako je študent zavarovan za primer nezgode pri delu že s tem, da na študentskem servisu dvigne veljavno napotnico. Kljub temu gre pri takem zavarovanju le za kritje stroškov zdravljenja poškodb, ki bi nastale pri delu. Študentski servis namreč ne more vplivati na to, kako bo na samem delovnem mestu poskrbljeno za varnost.

Pravno gledano je za področje varnosti pri delu študent povsem enakovreden kateremukoli drugemu (redno) zaposlenemu in zanj veljajo enaka pravila. Kljub temu so v primeru dela preko študentskega servisa nekatere stvari poenostavljene. Delodajalcu ni potrebno poslati študenta na zdravniški pregled, saj zadoštuje tisti, ki je opravljen v okviru študija. Prav tako je študent zavarovan za primer nezgode pri delu že s tem, da na študentskem servisu dvigne veljavno napotnico. Kljub temu gre pri takem zavarovanju le za kritje stroškov zdravljenja poškodb, ki bi nastale pri delu. Študentski servis namreč ne more vplivati na to, kako bo na samem delovnem mestu poskrbljeno za varnost.

Med nevarnejšimi deli bi izpostavil predvsem dela z različnimi orodji in različna višinska dela. Delodajalci takih del pogosto ne objavljajo med različnimi oglasi, ampak je taka tehnično ter fizično zahtevna in dobro plačana dela mogoče dobiti predvsem pri različnih znancih. Tu se zadeve zapletejo, saj se je z znanci in sorodniki težko pogajati o pogojih dela. V primeru gradbenikov gre največkrat za manjše projekte, na primer za prenovo hiše ali pa delo na strehi. V tem primeru je študent precej prepuščen svojemu delodajalcu, saj so manjši projekti večinoma brez osebe odgovorne za zagotavljanje varnosti.

Taki obrtniki pogosto zmanjšajo varnostne ukrepe pri delu. Ni redko, da delajo brez čelad, na strehi ne postavijo zakonsko predpisane ograje oziroma ne uporabljajo varnostnih pasov. V kombinaciji s sodelavci, ki jemljejo študenta za sebi enakovrednega, lahko pomankanje izkušenj pri takem delu hitro poveča možnost za poškodbo. V takih primerih študent težko vpliva na varnost, v glavnem lahko le izbira ali bo delo sprejel ali ne. V primeru precej dobrega plačila pa ta odločitev ni lahka. Pri različnih gradbenih delih na višini se včasih pojavlja potreba po varovanju z vrvo. Tukaj bi opozoril še na delodajalce, ki iz takih in drugačnih razlogov zaposlujejo delavce, ki za takšno varovanje niso usposobljeni. Tako se študent lahko le sprašuje, ali je njegov sodelavec pravilno namestil varovanje.

Nekoliko drugače je v skladiščih, ta običajno pripadajo večjim firmam. Te imajo vsaj v principu urejeno področje varnostnih ukrepov. Študentu tu nemalokrat ponudijo v podpis splošna pravila o evakuaciji in varnosti na delovnem mestu ter s tem zadostijo birokratskim zahtevam. Ko pa je študentu potrebo

no priskrbeti zaščitne čevlje ali čelado pa nastane težava, saj nekatera podjetja preprosto nimajo na zalogi takšne opreme oziroma je nimajo na razpolago v ustrezni velikosti. Za kratkotrajno delo se mora študent pač zadovoljiti s svojo trenirko in športnimi copati. Velikokrat se izkaže, da je potrebno dvigniti kakšen pretežak predmet. To ob nedostopnosti viličarja ali dvigala pomeni, da mora dvig opraviti nekaj delavcev.

Z zgoraj naštetim prav gotovo delam krivico marsikateremu podjetniku, ki ima stvari dobro urejene. Kljub temu pa se najdejo delodajalci, ki na račun varnosti pretirano zmanjšujejo stroške dela. Delovne nesreče med študenti so sicer redke, po podatkih Inšpektorata za delo predstavljajo le en odstotek vseh delovnih nesreč. Predvsem na račun dejstva, da v bolj tveganih panogah dela le majhen delež študentov. Objavljene še ni bilo nobene resne raziskave v povezavi s starostjo poškodovancev v različnih delovnih nesrečah.

Študentski servis namreč ne more vplivati na to, kako bo na samem delovnem mestu poskrbljeno za varnost.

Poleg tega pa inšpektorat dostikrat opravi preiskavo šele po nezgodi, kar je mnogo prepozno, naključni pregledi pa so redki in ne vplivajo na varnost. Glavni problem je, da študent v večini primerov nima druge možnosti, kot da delo zavrne. Prav tako se v praksi velikokrat ne more obrniti na ustrezne institucije, predvsem zato, ker ne more tvegati spora s svojim delodajalcem. V primeru prijave delodajalca bi zagotovo ostal brez dela, saj je študenta mogoče odpustiti brez kakršnegakoli upravičenega vzroka.

V kolikor se študent zaradi dobrega plačila odloči za kakšno težje gradbeno ali podobno delo, mu ostane predvsem zdrava pamet. Najprej se je z delodajalcem dobro poskusiti dogovoriti, da kljub vsemu napravi tudi kaj za varnost novopečenega delavca, na primer priskrbi čelado. Prav tako pri delu ni odveč dodatna previdnost, pa čeprav na račun malo počasnejšega dela. Prav tako je včasih bolje kaj prepušiti izkušenejšim sodelavcem, ki se s tem ne ukvarjajo le poleti.

Na tem mestu bi bilo smiselno predvsem ozaveščanje delodajalcev in bolj izbirično odločanje za takšna študentska dela. Na koncu se mora pred začetkom dela vsak sam vprašati, ali je plačilo res tako dobro, da upraviči tveganje za padec ali drugo nesrečo, ki lahko prinese tudi trajne posledice.

✍️ Vid Primožič

Smetnaki: »Najboljša kombinacija je kompromis med žanri.«

Z nastopanjem so šele dobro začeli, le približno leto nazaj, a so že ena najbolj vročih skupin v Kranju. Ta skupina mladeničev je nastopala že na Tednu mladih, na Bazenu kot predskupina za S.A.R.S., na svojem prvem samostojnem koncertu decembra lani so pa napolnili Stolp Škrlovec. Znani so po svoji energiji, odbitosti in izjemnem talentu. Band sestavljajo kitarista Urh Zupan in Rok Šenk, saksofonist Gal Grobovšek, pozavnist Žan Škrjanec, bobnar Žiga Štucin, basist Rok Klančar, tolkalec Lenart Kolja Kokalj in trobentač Anže Balantič. Z Galom in Urhom, ki uspešno končujeta šolanje na Gimnaziji Kranj, smo se dobili v kavarni Layer in poklepetali o njihovem bendu.

Najprej mi povejta, kje ste dobili idejo za ime? Je za tem imenom kakšna zgodba?

Urh: Zgodba se začne, ko je nastala ideja, da bi imeli ska bend. Naredili smo Facebook chat - in nekaj pač mora biti naslov pogovora... Sicer pa ne vem, kdo točno je to določil.

Gal: Vem, da smo se neko sredo ponoči zafrkavali na band name generatorju in ven je prišlo Trash Can Armadillo, pa smo si rekli, da bi res lahko bili kar Trash Cans. V slovenskem prostoru bi bilo to sicer kar nekoliko absurdno, zato smo pač Smetnaki. Od takrat je ime pogovora »Smetnaki« in se je pač obdržalo. Najprej so bili občutki množice mešani, zdaj se je pa ime že kar prijel.

Kdaj in kako se je zgodba Smetnakov sploh začela?

Gal: Začelo se je v Layerci, ko smo šli poslušat koncert New York ska jazz ansambla. Koncert nam je bil zelo všeč, ta mešanica žanrov (ska, jazz, reggae) in rekli smo si, da bi tudi sami lahko začeli ska band. Na Jazz campu sem govoril z Urhom, ugotavljala sva, kdo vse bi lahko igral v bendu in do decembra 2016 smo sestavili to osnovno zasedbo, se pravi trije brassi (trobila): jaz, Balantič in Škrjanec, Samo na klavirju, Štucin na bobnih in Urh na kitari ter Klančar na basu. S Samom smo imeli različne interese in z nami ne igra več.

Urh: Najprej je bila ideja, da bi igral še nekdo drug, pa smo ugotovili, da ne bi bil pravi za to. Cilj je, da si najdeš neko ga, ki posluša podobno glasbo ter ima podoben interes in odločitev je bila prava.

Kako se nadarjeni mladi glasbeniki sploh najdete? Izvedeli smo že, da se je zasedba nekoliko spreminjala – se vam kdaj priključijo še drugi?

Gal: Nekako smo prišli skupaj - jaz in Škrjanec sva pač sošolca, Samo je znanec iz glasbene šole in konservatorija, z Urhom sva praktično sošolca pa še na Jazz kampu smo bili skupaj, Balantiča poznam iz orkestra GŠ Kranj, zanimal ga je jazz in se nam je zdel primeren, Klančar je na Gimnaziji Kranj, Žiga pa poznamo že iz drugega banda (The Six Saints). Enkrat maja smo imeli nastop na Trainu in Urha ni bilo, ker je imel Mepi.

Urh: Ja, spet sem bil v gmajni.

Gal: Urh ni mogel igrati, kaj pa naj zdaj brez kitare? In Rok Šenk se nam je zdel soliden.

Urh: Šenka vsi poznamo. Pred nastopom so me klicali v gozd in spraševali, kakšni so akordi za eno od pesmi. Jaz pa sredi gozda tuhtam in potem smo se slišali in si pomagali, da smo tudi Šenka vpeljali v ta band.

Gal: Lenart pa se nam je pridružil na istem nastopu, da bi pel namesto Urha. To je bila slaba ideja, vendar je potem igral tolkala, kar mu gre pa precej bolje od rok.

Jaz bi rekel, da limitov za to, kar mi lahko igramo, v bistvu ni.

Kako bi sama opisala vaš stil? V kateri žanr sodite?

Gal: Dejansko se ga ne da opisati. Poleg imena Smetnaki dajemo zraven funky ska punk incorporated. In v to, kar igramo, mešamo vse od rocka, reggaeja, skaja, funka, punka, vse do jazza, ki je nekakšna osnova sploh s soliranjem in akordi. Mešamo pa stile, ki so nam trenutno všeč, ki nam pašejo. Naši avtorski komadi so v glavnem v funk stilu.

Urh: Jaz bi rekel, da limitov za to, kar mi lahko igramo, v bistvu ni. Igramo lahko karkoli.

Gal: Razen oberkraina (gorenjska narodno zabavna), tega ne moremo.

Urh: Res se nočemo omejevati po žanrih. Ko smo se spoznali, smo imeli vsi različne interese. Gal je bil skajevce, jaz sem poslušal rock, Žiga tudi, Klančar je bil čisti funk in ko pripelješ

skupaj ljudi, ki poslušajo različno glasbo, ven pride to, kar mi delamo.

Gal: Najboljša kombinacija je kompromis med vsemi žanri.

Nedavno ste nastopali v radijski oddaji KŠK, lani na Tednu mladih, bili ste tudi predskupina za S.A.R.S.. Na katerega od nastopov ste najbolj ponosni?

Gal: Verjetno je to prvi samostojni koncert v Stolpu Škrlavec, ko smo odigrali cel program. No, tudi na nastopu v Kavki smo odigrali cel program, ki pa je takrat štel le osem komadov. V Škrlovcu smo rekli, da bomo naredili samostojni koncert, da pokažemo ljudem, kaj smo naredili in vidimo, koliko poslušalcev smo dobili, kakšna je navdušenost ljudi. Izkazalo se je za uspešno, koncert je bil super.

Kakšni so pa plani za prihodnje?

Urh: Zdaj se bomo lotili snemanja...

Album?

Gal: V bistvu ne ravno album, temveč singli. Mogoče singla, ki ima tri komade. Ali bomo izdali v lastni režiji ali s kom drugim, še ne vemo. Morda pa izdamo EP, ki ima šest ali sedem komadov. Predvsem pa bi posneli z namenom, da lahko damo na YouTube in pokažemo studijski posnetek in rečemo: »To smo mi.«

Urh: Edina studijska stvar, ki smo jo do sedaj posneli, je TEDx, kar je prvi nastop in zajema le dva komada.

Na sceni ste še precej sveži. So vam nastopi že prinesli kaj denarja ali od vas pričakujejo, da boste igrali za pivo in prepoznavnost?

Gal: Računamo načeloma za vsak špil, ker rabimo nekaj od tega, saj imamo stroške. Zato se trudimo in je to za nas kot nekakšno počitniško delo. Stopamo po tej poti kapitalizma in nabiramo denar.

Urh: Po nastopu v Škrlovcu sem zaslužil za cel dan smučanja in hrane v Nassfeldu. In mi je prav všeč, da denar, ki ga zaslužiš, porabiš za tisto, kar rad delaš. To je top.

In mi je prav všeč, da denar, ki ga zaslužiš, porabiš za tisto, kar rad delaš. To je top.

Kakšne so izkušnje z oboževalkami, jih še vedno lahko obvladujete?

Gal: Zadnjič smo dobili na oder modrc, ki ga je Urh spravil v fanny pack.

Urh: Nisem ga spravil, sem ga kar tam pustil...

Gal: Na enem nastopu sem slišal, da gredo modrci dol, če slečem hlače. Pa sem rekel, da naj modrci letijo dol zaradi naše glasbe, ne bom jaz dajal hlače dol. Bil je nekakšen šok, a vseeno pohvala.

Glede na to, da sta dijaka 4. letnika in se matura hitro bliža, nameravate še vedno igrati s polno paro ali se bo pogostost igranja za malenkost zmanjšala?

Urh: Jaz imam tak plan. Med faksom, pa čeprav grem na težek faks, bom igral zraven, ker je pomembno, da poleg šole delaš tisto, kar te veseli. Zame je to igranje v bendu, to bom vzdrževal. Zdaj pa mislim, da drugi člani razumejo, da imamo maturo in se je potrebno potruditi, vseeno pa bom pomagal.

Gal: Zaradi takih stvari imamo tudi dve kitari in dva tolkalca, rezervo za trobentača, to je Benjamin Poljanec, ki nam je enkrat pomagal. Ostali smo pa rekli, da bomo imeli na Tednu mladih zadnji nastop, nato se bomo res vsi posvetili maturi in poskrbeli, da jo naredimo dobro. Po maturi pa naredimo še koncert.

In še zadnje vprašanje. Kdo so Smetnaki? Kako bi se opisala v 3 besedah?

Urh: Funky. Ska. Punk. Definitivno opiše to, kar delamo. Iz tega lahko kdorkoli sklepa, da imamo velik razpon; neko ritem sekcijo, melodične inštrumente in neka trobila in pihala.

Gal: Ja, funky ska punk nekako tržimo, tudi med ljudmi, ki tega mogoče ne poznajo. Lahko bi tudi rekli: rahlo urejena zmešnjava norih adolescentov, ki se iščejo v glasbi. To je več besed, vem...

Jan Božič

Domen Okorn (oddaja), Jan Hvasti (koncert)

Berlin

Berlin in street art vseh oblik in barv.

& Nejc Cerkovnik

tedenmladih

Following

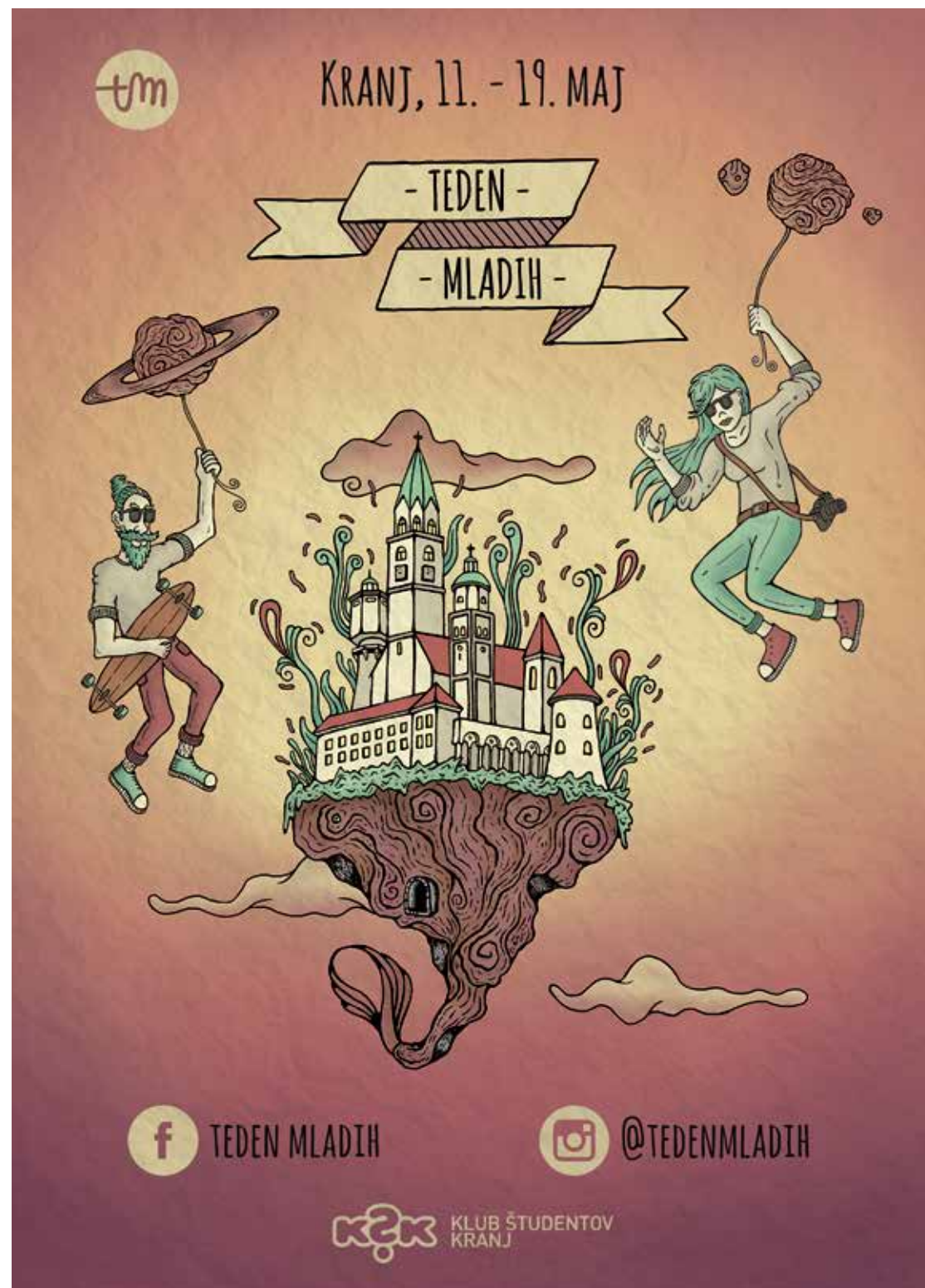

79 posts

904 followers

1,301 following

Teden mladih 9 dni kruha in iger.
tm.ksk.si

Torta za oboževalce čokolade – direktno z YouTube

Zapikov Futr bo tokrat malo drugačen. Lotili se bomo recepta za božansko čokoladno torto, ki bo obnorela vse navdušene nad čokolado, potem pa bomo pregledali par kanalov, ki so moja dnevna inspiracija za nove slaščičarske ideje.

Zakaj je Futr zdaj pristal pri meni? Letos sem se odločila, da bom naredila slaščičarsko šolo in se vpisala na izobraževanje odraslih, da na koncu lahko pridobim nacionalno poklicno kvalifikacijo. Tole bo super vaja, hkrati pa gre delo z užitkom, saj pečem že od kar se spominjam, z veseljem pa naredim torto za prijatelje ali družino ob posebnih dogodkih.

Tokratni dogodek je bila otvoritev tekstilne instalacije, ki je del diplomske naloge moje prijateljice Katarine. Ona je totalna oboževalka čokolade in zato je bil iskalni niz takoj čokoladna torta. Moj cilj je bila super torta in čim manj dela, ker imam trenutno dneve popolnoma zasedene. In tako je bil izbran recept »Recipe for the Richest Chocolate Truffle Cake ever!« na kanalu Cupcake Jemma. Spremljam jo že leta in večkrat uporabim njene recepte. Večina receptov je primerna za običajne smrtnike, sestavine pa so lahko dostopne v naših trgovinah, kar se mi zdi pomembno. In tako sem se lotila dela. Plan je bil, da bi biskvit naredila dva dni prej, namaz pa dan pred dogodkom, da torta en dan stoji in se lepo spoji skupaj. To se ni izšlo, saj sem šla prvi večer v trgovino in kupila vse potrebno – razen jajc, saj so ta vedno v hladilniku. Tokrat jih seveda ni bilo, kaj pa drugega. Pa se je vse zamaknilo za en dan.

SESTAVINE ZA BISKVIT:

- 80 g moke
- 20 g kakava v prahu
- 4 jajca
- 100 g sladkorja
- 80 g stopljenega masla

SESTAVINE ZA KREMO:

- 450 g jedilne čokolade
- 500 ml smetane za stepanje
- 5 rumenjakov
- 60 g sladkorja

Začela sem z biskvitom, ki se najprej zahteva, da penasto zmešamo 4 jajca in 100 g sladkorja. Če imate doma samo ročni mešalnik, posebej penasto zmešajte rumenjake s sladkorjem in sneg iz beljakov, saj se cela jajca ne bodo dovolj spenila, ker ročni mešalnik ni tako močan kot kuhinjski robot. Je pa pomembno, da čimbolj narastejo, saj v biskvitu ni vzhajalnih sredstev (soda, pecilni prašek). Potem postopoma dodamo mešanico 80 g moke in 20 g kakava v prahu. Vse presejemo, saj tako ne bomo imeli grudic. Vse skupaj mešamo z veliko žlico ali metlico, s počasnimi krožnimi gibi, da ne zbijemo biskvita skupaj. Ko vmešamo približno polovico moke, vlijemo še 80 g stopljenega masla. Maso vlijemo v pripravljene modele in pečemo 15 minut na ventilacijski nastavitvi pri 180°C (sama vedno pečem manj in

preverim, če izdelek potrebuje več časa, saj se vsaka pečica nekoliko drugače segreva, prav tako pa je odvisno, kakšen pekač izberemo). Biskvit se mora ohladiti, preden ga režemo ali mažemo.

Večina receptov je primerna za običajne smrtnike, sestavine pa so lahko dostopne v naših trgovinah, kar se mi zdi pomembno.

Za nadev in preliv naredimo ganaš kremo, ki jo lahko uporabljate tudi samo za okraševanje tort, če imate nadev drugačen. Ima lep sijaj, prelivanje tort z njo pa je precej enostavno. Najprej v loncu v sladki smetani stopimo na koščke zdrobljeno čokolado. Ta lonec nato pustimo ob strani, da se ohladi. Medtem pa v posodi nad vrelo vodo skuhamo skupaj sladkor in rumenjake, ki jih kuhamo približno pet minut in neprestano mešamo z ročnim mešalnikom. Ko so rumenjaki stepeni, prilijemo še ohlajeno čokoladno mešanico. Torto razrežemo na dva ali tri sloje. Oblivamo jo v pekaču, saj je krema tekoča in se mora hladiti nekaj ur, da se strdi. Na vsak sloj biskvita razporedimo del kreme, tudi na vrh. Torto okrasimo po želji (s sadjem, posipi,

lahko uporabimo tičino maso za figurice in tako dalje).

Recept za torto je, kot že omenjeno, s kanala Cupcake Jemma, ki je eden izmed mojih najljubših. Jemma je direktna in pove nujne stvari, opozori pa tudi na bližnjice in finte za najboljši končni izdelek. Ima ogromno receptov, ki so primerni za vsakogar, prav tako pa rezultati izgledajo tako dobro, da bodo vsi navdušeni, če boste kak recept uporabili in ustvarili umetnino.

Za malo bolj dodelane torte, ki imajo tisto nekaj več, kar bo osupnilo vaše goste, pa se odpravite na How to Cake it. Torte so dodelane do zadnjega detajla, ampak je tudi

sama izvedba posledično cenovno bolj zahtevna, saj za okraševanje porabi ogromno količino različnih izdelkov. Je pa vsekakor vredno ogleda, saj velikokrat končni izdelek izgleda zelo dobro in hkrati zelo okusno.

My Virgin Kitchen je kanal, kjer boste našli repertoar različnih vsebin povezanih s kuhanjem. Mene osebno najbolj pritegne lista videov, kjer se Barry loti izdelovanja ogromnih sladici. Izdeluje vse od Twixa do Bountyja pa še kakšne britanske in ameriške sladice, ki pri nas niso tako zelo znane. Čeprav se mogoče tega ne bi ravno lotili doma, je zanimivo opazovati, kako se prilagaja recepte, da slaščico naredi čimbolj avtentično.

Biskvit se mora ohladiti, preden ga režemo ali mažemo.

Kawaiisweetworld pa je za vse, ki so vam všeč luštne stvari. Rachel se predvsem posveča peki prikupnih tortic z kawaii obrazi, dela mini sladice in pa ustvarja izdelke. Vse, kar ustvari, ostaja v tem stilu, je v pastelnih barvah in je za izdelavo dokaj preprosto.

Sorted Food so štirje britanski možici, ki kuhajo. Včasih dobro, včasih malo slabše, ampak vseskozi se učijo – to je bil tudi vzrok za nastanek tega kanala. Kuhajo sladko, slano, britansko in svetovno – najde se vse. Ker so že dolgoletni kolegi, je vse zelo sproščeno, veliko pa je tudi smeha. Vsake toliko časa imajo tudi borbe med seboj in takrat se gre na vse ali nič.

Jamie Oliver je gotovo stari znanec vseh nas. Če si nismo ogledali katere od njegovih oddaj, smo ga pa videli v reklamah. Za sabo ima že dolgo kariero, polno zanimivih receptov, ki jih zdaj deli tudi na svojem istoimenskem YouTube kanalu. Če iščete katerega od njegovih receptov, je video različica odlična izbira.

Pa veselo kuhanje, pečenje in ustvarjanje!

Hitra hrana po ameriško

Na zemljevid restavracij, kjer lahko študentje koristijo svoje bone, smo letos dodali novi McDonald's v Kranju. Pod eno streho so se združili McCafe, restavracija in McDrive. Zapikovcem se ni mudilo, zato smo se naročanju direktno iz avtomobila odrekli. Zaradi neposredne bližine trgovskega centra težav s parkiranjem nismo imeli. Še preden smo vstopili, smo opazili, da bomo s svojo prisotnostjo dvignili povprečno starost obiskovalcev.

Ambient

Ob vstopu v McDonald's so bile velike samopostrežne blagajne prva stvar, ki smo jo zagledali. Čeprav je na prvi pogled videti čisto navadna restavracija s hitro prehrano, nas malce bolj v notranjosti pričaka povsem drugačen ambient. Namesto na stole smo se posedli na udoben kavč, po stenah pa niso bile izobešene reklame za najnovejše burgerje, temveč nevsiljivi vzorci lesa in kamenja. Dokaj umirjen ambient malce pokvari ponudba, ki vabi otroke k praznovanju svojega rojstnega dne, saj so pač vse prej kot umirjeni gostje. Prav tako pa nas je pretresla situacija, ko so se otroku pred nami razblinile sanje, ko je izvedel, da na zalogi ni več igračke številka 10.

navdušila nas je lesena dekoracija
umirjen ambient (za restavracijo s hitro prehrano)

praznovanje rojstnih dni
zmanjkalo je igračk številka 10

Velikost porcije

Študentski meni vsebuje glavno jed (izbiramo med hamburgerji, tortiljami in solatami), pomfrit, solato, jabolko ter lonček vode. Naše skupno mnenje je, da je porcija glede na doplačilo dovolj velika, saj vsebuje 3 »jedi«, pijačo in sadje.

dovolj velike porcije

Okus

Glede okusa nismo bili razočarani, vendar tudi nismo pričakovali nikakršnih gurmanskih presežkov. Glede hamburgerjev ni bilo pritožb, saj si je vsak izbral svojega najljubšega. Glede solate smo se vsi prisotni strinjali, da je preveč »plastična« in osnovna. K sreči si lahko izberete tudi preliv za solato, ki nekoliko izboljša okus. Posebno pohvalo pa si je prislužila omaka v Bacon Cheese Burgerju, ki je izstopala od ostalih.

huda omakica v Bacon
Cheese Burgerju

solata je preveč osnovna

Postrežba

O postrežbi težko govorimo, saj je sistem tukaj popolnoma drugačen. Velika večina naroči svoj obrok na samopostrežnih blagajnah in nato obrok samo še prevzame. Kot smo predvidevali, sami nismo imeli priložnosti naročiti na samopostrežni blagajni, saj smo naročili študentske menije, kjer je poleg bona treba pokazati še osebni dokument. Ko smo naročili, nam ni bilo treba čakati v vrsti, saj ob plačilu obiskovalec prejme črn plastičen disk (ime tega predmeta nam ostaja neznanka), ki začne vibrirati in se svetiti, ko je naročilo pripravljeno. Sistem si zasluži pohvalo, saj med čakanjem lahko sedite na udobnem kavču, namesto da bi se prestopali v dolgi koloni.

učinkovit sistem za čakanje

na samopostrežnih
blagajnah ni mogoče naročiti
študentskih menijev

Pestrost ponudbe na bone

Ponudba na bone je dokaj široka, saj lahko izbirate med 21 »glavnimi jedmi« (burgerji, tortilje in solate) zraven pa dobite še pomfrit, solato, jabolko in vodo. Zanimivo se nam je zdelo, da četudi kot glavno jed izberete solato, zraven dobite še eno solato. Tudi vegetarijanci pridejo na svoj račun, saj sta 2 menija namenjena tudi njim. Zmotilo nas je edino to, da študentska ponudba nikjer v restavraciji ni bila napisana. Ker smo ekipo sestavljali sami poznavalci, smo seveda točno vedeli, kaj vse vsebuje študentski meni, vendar je za študenta, ki pride v McDonald's prvič, to rahlo neugodno.

kar 25 različnih glavnih jedi
vegetarijanski meniji

V restavraciji ni nikjer
napisano, kaj vključuje
študentski meni.

CENA: 2,07 EUR

SUBVENCIJA: 2,63 EUR

VREDNOST KOSILA: 4,70 EUR

SKUPNO POVPREČJE	AMBIENT	VELIKOST PORCIJE	OKUS	POSTREŽBA	PESTROST PONUDBE NA BONE
3,8	3,6	3,9	3,5	3,7	4,1

Globus dobiva novo preobleko

Gotovo se vsi spominjamo škandala ob prenovi Globusa leta 2010. S trgovske hiše, ki danes gosti knjižnico in nekaj manjših lokalov, so ob prenovi sneli staro rjasto fasado, tik za tem pa so jo namestili nazaj. Na prvi pogled povsem zgrešena poteza, v praksi pa je obnovo in zamenjavo rjastih plošč prepovedal Zavod za varstvo kulturne dediščine. Sedaj je rjastim ploščam iz pločevine končno odklenkalo. Urad za okolje in prostor Kranj namreč razpisuje natečaj za oblikovanje grafične podobe posameznih plošč. Na Globus nameravajo namestiti nove poslikane plošče, ki bodo odsevale vse atribute Kranja.

Da se vrnemo na začetek, Globus je bil končan leta 1972 kot nekakšen trgovski center in je zgleden primer socialističnega vpliva na arhitekturo. Je delo največjega slovenskega konstruktivističnega arhitekta Edvarda Ravnikarja. Ravnikar se je poklonil železarski dejavnosti, ki je Gorenjski prinesla medu in mleka. Čeprav v Kranju ni bilo nikoli sledi o kakršni koli železarni, se je stavbo odločil obleči v fasado iz corten pločevine z odtisnjanim simbolom Obrtne zbornice Slovenije.

Prav zaradi fasade je zgradba pristala na seznamu kulturne dediščine. Gre za prvi primer uporabe corten pločevine v Sloveniji in širše. Corten je jeklo, odporno na vremenske vplive, ki poleg železa vsebuje še baker, nikelj in fosfor. Pločevina ni odporna na rjavenje, prav nasprotno. Elementi v zlitini pospešujejo tvorbo rje na zunanji strani – patine. Ta ščiti material pred vplivi okolja.

Ob prenovi pred slabim desetletjem je bilo veliko hude krvi, saj je Zavod za varstvo kulturne dediščine onemogočil zamenjavo rjastih plošč, ki po mnenju večine kazijo podobo mestnega jedra. Pod vplivom za zdaj še neznanih lobijev, so birokrati letos popustili in zgradbo v celoti umaknili s seznama zaščitenih objektov. Mestno knjižnico Kranj s pripadajočimi poslovnimi lokali čaka še ena obnova v roku le desetih let.

Urad za prostor je objavil natečaj, na katerem bo izbral likovne predloge za 1623 jeklenih plošč oblepljenih s po-

tiskano poliestrsko folijo. Grafike naj bi predstavljale Kranj, njegovo okolico in prebivalce. Zbirajo tako risbe kot tudi fotografije in logotipe. Natečaj bo predvidoma trajal do konca maja, nove potiskane plošče pa bodo zagotovljene nekje do septembra. »Novo podobo na Globusu lahko pričakujemo že sredi novembra,« nam je zagotovil Franc, vodja Globusovih hišnikov.

Izrazila je je zaskrbljenost, saj meni, da bi se tako liberalen način zbiranja idej lahko slabo končal.

Celotno prenovbo bo financirala občina in sicer iz sredstev, ki so jih v zadnjem mandatu prihranili za množične prenovne tik pred volitvami, s katerimi si bo mestna oblast skušala kupiti še en mandat. Na natečaju bodo brez dvoma sodelovali v številnih kranjskih osnovnih šolah, v eni izmed njih smo se tudi oglasili. Kot je zatrdila sedemletna Jerca, so v njenem razredu navdih našli v tradicionalnih slovenskih panskih končnicah, ki jih bodo risali v okviru likovnega pouka.

Kranjčani imajo kot vedno deljena mnenja o ideji, kljub temu pa se vsi strinjajo, da je skrajni čas, da se zbirališče starega železa umakne s Slovenskega trga. Govorili smo z Jožefino, ki živi v neposredni bližini Globusa. Izrazila je je zaskrbljenost, saj meni, da bi se tako liberalen način zbiranja idej lahko slabo končal. Slišala je, da bi skupina mladih Globus rada okrasila s slikami marihuane in tako počastila Kransterdam, prestolnico Gorenjske scene. To se ji zdi nezaslišano.

Nasprotno so bili mimoidoči v okolici Globusa nad idejo navdušeni, nekateri celo nameravajo sodelovati na natečaju s fotografijami domačih vasi in hišnih ljubljencev. Globusu se torej obeta zares barvita podoba, upajmo pa, da bo komisiji res uspelo zbrati več kot tisoč likovnih del in se plošče ne bodo ponavljale. Za konec vse še enkrat povabim k sodelovanju na natečaju, o katerem več informacij najdete na spletu.

✍ Weed
📷 Oto Žan

Turna smuka na Zelenici

Kljub temu, da je že marec, so zimske aktivnosti lahko še vedno aktualne. Ena izmed njih je turna smuka. Zakaj za vruga bi se kdo odločil za hojo navkreber in manjšo nagrado v obliki krajšega spusta po hribu navzdol? Ko pa se po drugi strani tako prikladno ponuja Krvavec ali katero drugo okoliško smučišče, kjer te sedežnica, gondola ali vlečnica prikrajša za ves napor. Ne bom lagal, tudi sam si ob hoji proti koči na Zelenici (1536m), postavljeni na vrhu nekdanjega tržiškega smučišča, večkrat zastavil to vprašanje.

Dobre pol ure vožnje iz Kranja, na poti proti mejnemu prehodu Ljubelj, se v osrčju Karavank skriva pravi zimski raj. Po dokaj kratki vožnji pridemo v predel Slovenije, ki nenehno spominja na francoske Alpe. Če se nam tja uspe odpraviti ob relativno zgodnji uri, tik pred predorom zagledamo s soncem obsijano pobočje, ki spominja na smučišče. Tak prvi vtis je pravilen. Še nekaj let nazaj je tukaj obratovala sedežnica. Smučišče pa ni dosegalo ciljev, ki so si jih zastavili odgovorni, zato so se jo odločili podreti. To je z vidika turizma povzročilo zanimiv efekt. Če je bil v času obratovanja sedežnice problem premajhna obiskanost in posledična nezmožnost pridobitve sredstev za njeno obnovo, je danes opazen drastičen porast turnih smučarjev z vseh koncev in krajev.

Tudi sam se večkrat odločim za turno smuko na Zelenici. Ker nimam turne opreme, si smuče priprnem na nahrbtnik, v katerem se zaradi majhne prostornine ne skriva nič drugega kot težki "pancariji". Priprava je v bistvu še najbolj mučen del, vsaj če vsakič pozabiš, kje leži kakšen kos opreme. Potrebujemo torej: standardno opremo za smučanje (čelada je močno priporočena) in nahrbtnik. Za hojo navkreber je dobro imeti tudi pohodne čevlje z dobrim oprijemom, še bolje pa je, če jih oplemenitimo z derezami.

Neposredno pod smučiščem se prikladno nahaja parkirišče, kjer pustimo avto. Poleg kranjskih, tam opazimo mnogo ljubljanskih in koprskih registracij. Na Zelenici so postavljene tri kočje, po katerih se lahko orientiramo, čeprav je zaradi množičnega turizma danes praktično nemogoče zaviti s poti. Prva kočja je prav na dnu (1088m), kjer svoj vzpon začnemo po široki poti, ki vodi skozi gozd.

Po približno pol ure zelo nezahtevne hoje zagledamo drugo kočjo. Tukaj preidemo na težji del poti, Zgornji plaz. Pobočje postane dokaj strmo. V teh trenutkih je treba stisniti zobe, saj vrh ni več daleč, prav tako pa pomaga vsake toliko časa pogledati naokrog. Ves čas se namreč gibljemo ob vznožju skalnatih pobočij, ki se važijo na naši levi strani, za nami pa se razprostira vse bolj fantastičen razgled s soncem obsijanih vršacev. Ko se približujemo čez to strmino, že zagledamo vrh-

njo postajo podrte sedežnice. Po zadnjem vzponu, ki nam omogoči dostop do tega lesenega kubusa, nas pričaka s soncem obsijan planinski dom, ki je v zimskem času odprt vsak vikend.

Celoten vzpon traja približno uro in pol, tisti drznejši in še vedno spočiti pa si pot utegnejo podaljšati še za dobro uro ali dve. Povsod naokoli se kar ponujajo opcije za dobro turno smuko. Nad zgornjo kočjo se na primer razprostira Triangel, zgornji del nekdanjega smučišča. Ko se okrepčamo in spočijemo, se odpravimo v dolino. Sneg je običajno zaradi velikega števila smučarjev že dodobra splužen. Vseeno pa se najdejo področja, predvsem ob vznožju prej opisanih pobočij, kjer se skriva še nekaj pršiča. Spust res ni zahteven in je primeren za vsakega zanesljivega smučarja. Nevarnosti plazov se v večji meri izognemo, če se ne vzpenjamo in spuščamo po cesti, ki je primerna bolj za letno uporabo. Ob dvomu pa bodo vedno na voljo drugi bolj izkušeni smučarji, ki jih lahko povprašamo za nasvet.

Turna smuka je odlična alternativa tako planinarjenju kot tudi smučanju po urejenih smučiščih. Prav tako je dobra priložnost za preizkušnjo svojih smučarskih veščin in izlet s prijatelji. Vseeno pa je do nje potrebno pristopiti z določenim spoštovanjem in skrbjo za lastno varnost.

✍ & 📷 Samo Miklič

Kviz znanja in KIKS quiz: Pub quiz

Zapikovci smo se tokrat udeležili prvega Kviza znanja, ki je potekal 20. 2. v Mestni knjižnici Kranj. Ta format zabavnega druženja, kjer ekipe odgovarjajo na številna vprašanja in s tem dokazujejo obširen spekter svojega splošnega znanja, nam je v Kranju že kar dobro poznan, saj že nekaj časa lahko spremljamo KIKS quiz: pub quiz, ki pa se odvija v KluBar-u.

V Kranju tako obstajata že dve različici takega skupinskega tekmovanja, obe pa sta zelo zabavni in vredni sodelovanja. Zato pokličite tri najbolj pametne prijatelje; ciljajte predvsem na ljudi z enciklopedičnim znanjem, z zlatom odlikovano maturo ali s svežim doktoratom.

Kviz znanja

Kviz znanja je februarja potekal prvič, organizirala pa sta ga Anže in Aljaž Božič. Potekal je v prostorih Mestne knjižnice Kranj in trajal približno uro in pol. Sodelujoči so v skupinah po štiri odgovarjali na vprašanja, ki so se na platnu prikazala za približno 30 sekund. Za daljša vprašanja je bilo časa nekoliko več, saj jih v nasprotnem primeru ne bi uspeli prebrati, kaj šele razmisliti o odgovoru. V kvizu se je pomerilo okrog deset različnih ekip, od mladih do nekoliko starejših.

Sodelujoči so v skupinah po štiri odgovarjali na vprašanja, ki so se na platnu prikazala za približno 30 sekund.

Kviz je sestavljen iz desetih kategorij, ekipe pa odgovarjajo na deset vprašanj iz vsake kategorije, ki so bolj klasične narave (šport, zgodovina, geografija, znanost, film in televizija, književnost). Pred začetkom vsaka ekipa dobi list, na katerega piše odgovore. Na vsakem listu je pet različnih kategorij, torej kviz poteka zelo hitro. Za vsak odgovor ima ekipa na voljo 30 sekund ali nekoliko več, ko pa se ena kategorija zaključi, se takoj že začne naslednja. Ekipe imajo tako le malo časa za razmišljanje o odgovoru, saj jih takoj spet čaka naslednje vprašanje ali celo povsem nov sklop, tako da prejšnja neresena vprašanja lahko dopolnijo le med reševanjem naslednjih. Kviz se prekine po prvih petih kategorijah, takrat si ekipe zamenjajo svoje liste z odgovori in preverijo odgovore nasprotnih ekip.

Nekoliko moteče je bilo, da so se odgovori razkrili šele po petih preteklih sklopih vprašanj, saj smo tekmovalci do takrat že pozabili večino vprašanj iz prvih parih sklopov, na katera odgovora nismo vedeli. Ekipe druga drugi popravljajo rezultate, zato ocenjevanje poteka zelo hitro, za pregled nad rezultati pa je tudi dobro poskrbljeno, saj ekipa svoje popravljene rezultate odobri, preden se seštevek točk preda vodji kviza. Ta točke vnese v Excel tabelo, kjer lahko hitro pokaže razvrstitev ekip po rezultatu, prav tako pa prikaže statistiko glede odgovorov na vsako kategorijo posebej. Točkovanje tako poteka hitro in ekipe sodelujejo tudi v tem času. Ocenjevanju sledi druga polovica kviza. Pri zadnji izmed desetih kategorij je vprašanj samo pet, vredna pa so po dve točki. Temu primerno so tudi nekoliko težja, oziroma bolj kompleksna. Na primer, izračunati smo morali, koliko dni je živel France Prešeren, koliko je vsota notranjih kotov ameriškega obrambnega ministrstva in rešiti težek rebus. Po ponovnem štetju točk so razglasili najboljše tri ekipe, ki so prejele nagrado.

KIKS quiz: pub quiz

Kviz poteka pod okriljem KUD Kiks, quizmaster pa je Dino Kapetanovič. Na licu mesta se za sodelovanje lahko prijavi 15 ekip s tremi ali štirimi člani. Prijavnina temelji na principu prostovoljnih prispevkov, ki pa si jih lahko z uporabo malih sivih celic povrne ali celo povečate svoj vložek v igro, saj zmagovalne tri ekipe dobijo nagrado v obliki zapitka v KluBar-u in tako svoj uspeh lahko tudi primerno proslavite.

KIKS quiz: pub quiz je sestavljen iz več tematik, iz vsake kategorije je potrebno odgovoriti na pet vprašanj, ki jih ekipe zapišejo na posamezen listič in oddajo po vsakem krogu posebej. Vsak pravilen odgovor je vreden eno točko. Med posameznimi sklopi pa na vrsto pride wilde runde, kjer se odgovarja le na eno vprašanje, ki ne spada v nobeno od kategorij, prinese pa vam dve točki, v primeru napačnega odgovora pa se točka odšteje, tako da previdnost pri odgovarjanju ni odveč. Prav tako je možno izkoristiti razne bonuse: samozavestni Dadi Daz je primeren za kategorijo, v kateri ste še posebej močni, nesigurni MZ Hektor pa je za primere, ko vam tematika na ustreza preveč. Tako si na bolj kompleksen način lahko priborite točke, hitro pa jih lahko tudi izgubite. Kategorije vprašanj so v vsaki izvedbi nekoliko drugačne. Vedno se najde katera od klasičnih, kot so na primer zgodovina, geografija, kultura ali politika, najbolj zanimive pa so kategorije, ki se pojavijo le enkrat, kot na primer računanje je igra, grbi slovenskih občin in podobno. Za odgovarjanje na vprašanja je namenjeno ravno dovolj časa, dobrodošle pa so

tudi pavze med posameznimi sklopi. Res je, da kviz tako poteka nekoliko počasneje, vendar je posledično manj hitenja z iskanjem odgovorov, ozračje pa je kljub tekmovanju zelo sproščeno.

Kategorije vprašanj so v vsaki izvedbi nekoliko drugačne. Vedno se najde katera od klasičnih, kot so na primer zgodovina, geografija, kultura ali politika, najbolj zanimive pa so kategorije, ki se pojavijo le enkrat, kot na primer računanje je igra, grbi slovenskih občin in podobno.

Svoje odgovore oddate po vsakem sklopu posebej, rešitve pa so znane takoj po tem. Tako se lahko s še vedno svežimi mislimi zgražate nad lastnim spominom, ki vas je zopet izdal v nepravem trenutku. Odgovore pregleda komisija in jih

objavi v tabeli, tako da neke na pol poti lahko izveste, kako vam kaže v primerjavi z drugimi ekipami. Tri zmagovalne ekipe si za nagrado kot že omenjeno prislužijo zapitek.

Oba dogodka sta si precej podobna, saj sta narejena po nekako standardnem formatu kviza. V kvizu znanja so kategorije bolj klasično zastavljene, iz vsake pa morate odgovoriti na več vprašanj kot pri KIKS-ovem pub kvizu, kjer so nekatere kategorije povsem nepričakovane in zato še bolj zanimive, odgovarjate pa na manj vprašanj iz vsakega sklopa. Res je, da ima KIKS quiz daljšo tradicijo, tako lahko tudi sestavljavec kviza oziroma quizmaster upošteva predloge in dobi še kako drugo idejo, kaj vse bi lahko zajel v naslednjem kvizu. Glede na vprašanja je Kviz znanja na visokem nivoju, saj so vprašanja zelo jasno zastavljena, KIKS quiz pa je bolj sproščen in deluje manj tekmovalno naravnano, je bolj kot zabaven način druženja s tremi sotekmovalci ob zabavnih vprašanjih in večernem kozarcu piva. Pri obeh pa je največja zabava in hkrati tudi največja ovira, seveda če ste tako neodločni kot mi, iskanje primerne imena za ekipo.

Zdravila proti spečnosti

Pred kratkim se je zaključil čas, ko so bruci izkusili svoje prvo izpitno obdobje, študenti višjih letnikov pa so se z njim ponovno srečali. Tudi če v študentska leta še niste vstopili in k sreči ne veste, kaj zgornji izrazi pomenijo, pa zagotovo poznate teden pred konferenco, ko se vsi testi čudežno pojavijo v času enega tedna.

Če ne spadate v izredno majhen procent študentov, ki vse študijske obveznosti opravijo sproti, z vsemi izpiti opravijo v 1. roku in imajo izpitno obdobje za nekakšne počitnice, ste se zagotovo srečali z problemom neprespanih noči. Ker ne morete za nespečnostjo, se vaše telo ne strinja z celonočnim učenjem, saj ne ve, da imate naslednji dan izpit. Tako smo se primorani zateči k raznim metodam, ki nam omogočijo učenje tudi ponoči, brez popolne izgube koncentracije vsakih pet minut. Mnogi bi si mislili, da je rešitev zelo malo oziroma skoraj nič, vendar temu nikakor ni tako.

Kava in energijske pijače

Najbolj razširjen in poznan način ohranjanja budnosti do zgodnjih jutranjih ur je seveda stara dobra kava, sledi pa njen »sodobni nadomestek« - energijske pijače. Visoka vsebnost kofeina nam zagotovi energijo za delo za naslednjih nekaj ur. Zavedati pa se moramo, da so velike količine (ki so v času izpitnega obdobja vsekakor potrebne) nekoliko škodljive našemu zdravju, kar za energijske pijače sicer velja bolj kot za skodelico kave.

Črni čaj

Veliko manj uporabljeno zdravilo proti spancu je pravi črni čaj. Za razliko od kave poleg kofeina vsebuje še cel kup drugih koristnih snovi za naše telo, saj poleg požitve telesa znižuje holesterol in zmanjšuje možnost infarkta. S pomočjo črnega čaja se boste tako lahko učili tudi ponoči, ob tem pa vam ni potrebno opustiti zdravega življenjskega sloga (čeprav pomankanje spanca ne velja ravno kot zdravo).

Guarana

Ta čudežna rastlina pri nas še ni zelo razširjena, vendar se njeno poznavanje med obupanimi študenti eksponentno širi. Na tem grmu, ki izvira iz Venezuele in Brazilije, rastejo rdeče jagode, ki vsebujejo do trikrat več kofeina kot kavna zrna. V primeru kave učinek kofeina doseže vrh po približno 30 minutah, nato pa kmalu sledi padec energije na prvotno raven. Guarana je posebna prav zaradi počasnega ter dolgotrajnega sproščanja kofeina v kri, kar je idealno za učenje, saj tam ne potrebujemo hitrega in kratkotrajnega navala energije, temveč manj energije, ki traja dlje. Guarano lahko pri nas kupite v več oblikah in sicer kot tablete, prašek in ekstrakt.

Poleg povečanja koncentracije in energije med učenjem ima guarana pozitiven učinek na naše telo, saj umirja prebavo in deluje protistresno, kar je v času izpitnega obdobja še kako zaželeno.

Med seboj smo si vsi različni in sami boste morali ugotoviti, kaj vam pomaga odgnati spanec.

Kratki počitki (power naps)

Sliši se zelo preprosto in učinkovito, vendar pa ja za tem skrito ogromno znanosti, ki jo moramo vsaj malo razumeti, če hočemo doseči želen učinek. Skrivnost je namreč v količini časa, ki jo dremežu namenimo, in sicer 10 – 20 minut, 60 minut ali 90 minut. Dokazano je, da kratki počitki v trajanju od 10 do 20 minut zvišujejo zbranost in energijo do 2 uri po tem, ko se zbudimo. Če se odločimo spati 60 minut, bo to vplivalo na naš spomin in na količino informacij, ki smo si jih zmožni zapomniti v nekem času. Če pa si lahko privoščite 90 minut spanca, bo to pozitivno vplivalo na vse funkcije, še posebej na kreativnost. Učinek pa lahko povečate s tem, da hkrati posežete tudi po eni od zgoraj omenjenih metod in si s tem zagotovite dvojno dozo zbranosti in energije.

Hladen tuš in telesna vadba

Ko se vam začenejo zapirati oči, vi pa niste niti na polovici snovi, ki bi jo morali predelati, je odlična rešitev hladna voda. Sicer ta način ohranjanja zbranosti ni prav nič prijeten, vendar doseže svoj namen. Zaradi hladne vode vam bo kri hitreje zakrožila po telesu, kar bo povzročilo, da se bo vaše telo hipoma prebudilo in se občutek zaspanosti nekaj časa ne bo pojavil. Enak učinek ima tudi kratka in intenzivna vadba, saj vam bo prav tako pognala kri po žilah in vam za nekaj časa pregnala misel na spanje.

Ustrezni pogoji za učenje

Na vašo koncentracijo in zaspanost vplivajo tudi pogoji, v katerih se učite. Celodnevno učenje v isti sobi, ob majhni namizni lučki, ki predstavlja edini vir svetlobe, na vašo koncentracijo in energijo pač ne vpliva pozitivno. Ko je zunaj že tema, poskrbite, da bo prostor, v katerem se učite, dovolj razsvetljen, saj v mraku veliko prej postanemo zaspani. Prav tako včasih prostor prezračite, saj svež zrak pomaga pri zbranosti. Poskrbite tudi, da v prostoru ne bo preveč toplo, saj se boste v nasprotnem primeru počutili preveč udobno in posledično zaspano. Vsemu temu pa dodajte še primerno količino vode, ki jo popijete med učenjem, saj dehidrirano telo ni zmožno trdega dela.

Sladki prigrizki in napitki

Sladkor je osnovni vir energije za naše telo, zato je povsem logično, da se nam po vnosu nivo le-te poveča. Ni potrebno biti ravno strokovnjak za zdravo prehrano, da ugotovimo, da to ni najbolj zdrav način, vendar študenti tudi sicer ne slovijo kot bitja z najbolj zdravim življenjskim slogom. Sladkor v kakršni koli obliki uživajte postopoma, saj ne potrebujete navala energije, temveč dolgotrajno zbranost. Iz osebnih izkušenj vam lahko predlagam platenko vaše najljubše sladke pijače ali tablico čokolade na mizi, po kateri posežete vsake toliko časa, da vam nivo energije ne pade preveč.

Gotovo je, da v tem članku nismo zajeli vseh metod, ki se jih lahko poslužite, ko bi vaše telo rado spalo, vi pa mu tega užitka ne morete zagotoviti, saj vas naslednji dan čaka ustni zagovor. Med seboj smo si vsi različni in sami boste morali ugotoviti, kaj vam pomaga odgnati spanec. Zagotovo ste že slišali za kakšno metodo, kateri ste se le smejali, vendar je njen namen izpolnjen, dokler pač človeka obdrži pokonci. Prej ko boste odkrili metodo, ki na vas najbolj učinkuje, prej boste na konju – oziroma, bolje rečeno, za mizo v poznih večernih urah brez neprestanega zehanja in zapiranja oči. Upam pa, da si boste s pridnim delom zagotovili čim več prespanih noči in se vam bo zgoraj opisanih metod ne bo treba posluževati preveč pogosto.

Drejc Flajnik
 Van Vizovišek

Biotehniški center Naklo izobraževanje, raziskovanje in strokovna praksa

IZOBRAŽEVANJE (v vse izobraževalne programe se lahko vpišete tudi odrasli)
**TEČAJI, EKOLOŠKO POSESTVO
TRGOVINA**

Področja izobraževanja na SREDNJI ŠOLI:

- Strokovna gimnazija
- Živilstvo in prehrana
- Kmetijstvo
- Hortikultura
- Naravovarstvo

Področja izobraževanja na VIŠJI STROKOVNI ŠOLI:

- Hortikultura
- Upravljanje podeželja in krajine
- Naravovarstvo

Pomembni datumi:

- Dan odprtih vrat | **25. 4. 2018**
- Konferenca VIVUS in obeležitev 10-letnice Višje strokovne šole | **26. 10. 2018**

BIOTEHNIŠKI CENTER NAKLO

Strahinjš 99, 4202 Naklo
T: 04 277 21 00 S: www.bc-naklo.si E: info@bc-naklo.si

Dirka na Mars

Moderno oblikovana raketa, za nekaj metrov višja od Londonskega Big Bena, z ducatom raketnih motorjev, ki so višek raketne znanosti na svetu, se požene proti nebu iz Cape Carnevala na Floridi. Na krovu nosi nekaj deset, mogoče sto potnikov, z enim samim ciljem: uspešno pristati na drugem najmanjšem planetu našega osončja, Marsu. Sliši se kot filmski napovednik za nek znanstvenofantastični film. Vendar je velika verjetnost, da se to zgodi čez slabih deset let, zagotovo pa v roku 50 let.

V boju za zgodovinski uspeh sta konkurenčni dve družbi, ostale pa tudi niso daleč zadaj. SpaceX, na čelu z Elonom Muskem, ter NASA, katero, sicer dokaj skromno, podpira ameriška vlada. Na eni strani zasebna družba, na drugi vladna organizacija.

SpaceX

Podjetje je bilo ustanovljeno leta 2002, v Združenih državah Amerike zaposluje preko 5000 inženirjev ter je v celoti v zasebni lasti poslovneža Elona Muska. Vizija multimilijonarja, da pošlje človeka na Mars v roku 10 let, se mnogim zdi potratna časa in denarja, je morda preveč optimistična, vendar v teoriji izvedljiva. Podjetje je do sedaj proizvedlo tri revolucionarne rakete, ki so primerne za večkratno uporabo. Na potovanje naj bi popeljali 100 ljudi, končna cena enega vzleta pa bo 62 milijonov ameriških dolarjev.

Začetke so tlakovali z raketo Falcon 1, ki pa je bila zgolj generalna pred SpaceX-ovim paradnim konjem, raketo Falcon 9. Ta lahko v nizko zemeljsko orbito pripelje kar 20 tonski tovor in se hkrati vrne nazaj na Zemljo, elegantno pristane na ploščadi in to brez uporabe padal. Pred kratkim so izvedli testni polet rakete Falcon Heavy, ki se po količini proizvedenega potiska približa celo raketi Saturn V, ki je ponesla posadke Apollo misij na površje Lune. V eliptično orbito, ki je presegla orbito Marsa, in se je povzdignila do pasu asteroidov med Marsom in Jupitrom, je ponesla kar Muskov prestižni osebni avtomobil Tesla Roadster.

Razvili so tudi potniško kabino, ki bo primerna za transport ljudi v orbito Zemlje, imenovana Dragon. Trenutno je

v uporabi ruski Soyuz, od katere bo Dragon neprimerljivo udobnejši in varnejši. Ob vprašanju, ki ga je novinar zastavil Elonu Musku, če želi že on sam umreti na Marsu, je Musk odgovoril kratko, a jedrnat: »Da, vendar ne ob pristanku.«

NASA

Medtem si je NASA vzela več časa ter začela odpravo na Mars z enoletno misijo ameriškega astronava Scotta Kellyja na Mednarodno vesoljsko postajo (International Space Station), katere namen je raziskati vpliv mikrogravitacije na človeško telo. Ker je na Zemlji ostal njegov brat dvojček, je vpliv na telo mogoče odkriti. Človek v takšnem okolju zraste za kakšen centimeter, poslabša se mu vid, pomanjkanje gravitacije pa ima tudi bistvene učinke na mišice v telesu.

Medtem je agencija tudi začela z razvojem sistema za prevoz posadke in prtljage do Marsa, ki se imenuje Space Launch System (izvirno), vendar pa ta razvoj zaradi nezadostnih sredstev ni pretirano efektiven. Sistem ne bo ponovno uporabljen, zato bo vsaka misija do Rdečega planeta izredno preiščljena.

Ob SpaceX-ovi tehnologiji ter Nasinih znanstvenih podatkih bi sodelovanje kmalu popeljalo človeka veliko dlje kot samo do Lune.

Medsebojno sodelovanje

Medtem, ko je NASA glede takšne tematike zadržana, pa je Musk priznal, da razmišlja o ideji medsebojnega sodelovanja in jo podpira, saj je kolonizacija Marsa cilj celotne civilizacije, ne le posameznih lobijev in korporacij. Ob SpaceX-ovi tehnologiji ter Nasinih znanstvenih podatkih bi sodelovanje kmalu popeljalo človeka veliko dlje kot samo do Lune.

Navkljub kulturnim razlikam v človeški civilizaciji bodo mnogi znanstveniki, inženirji ter podjetniki sposobni pogledati na človeštvo kot skupnost, ki je vse bližje medplanetarni stopnji. Kolonizacija Solarnega sistema postaja predpogoja na preživetje človeške vrste, saj se nam Zemlja utegne prav kmalu maščevati za vse povzročene malomarnosti.

Tim Klemenc
 SpaceX

Nova glasba: LVL UP

Tokratno priporočilo temelji na izkušnjah – omenjeno zasedbo smo namreč že imeli priložnost slišati v Sloveniji. Gromko so stresli sinovi ameriške post-punk in indie-rock scene LVL UP, štirje mladci na svoji prvi evropski turneji, ki jih nostalgiki pogosto postavljajo ob bok zasedbam Neutral Milk Hotel, Mount Eerie in Pavement.

Že precej ogreti množici, ki je pred tem lahko slišala domačine Haiku Garden, so postregli z mešanico alterrocka, visoko piskajočih kitar in razigranih ritmov, na tapeti pa je bila predvsem pred kratkim izdana plata **Return to Love**. Zanj je značilna mešanica vsesplošno zasanjane melanholične romantike, ki skupaj z rezkimi distorzijami in dozo vokalnih harmonij sklene tokratno opevanje ekstenzionalnih travm in smisla življenja. Teža besed se zagotovo izraža v kitararskih medigradah z brezčasnimi elementi indie rocka in (predvidenega) alternativnega rocka 90-ih let minulega stoletja. Na račun pa smo kljub dvomu prišli tudi tisti željni komadov starih plat – kitararskih žaganj in vokalnih troglasij – ki obujajo tradicijo pisano z Dinosaur Jr., starimi dobrimi Beach Slang in nekaterim manj poznanimi Unicorns-i. Navdušenje se je (vsaj z moje strani) stopnjevalo pri komadu *If I Leave*,

nekakšni mešanici stila Kooksov in Smithsov, z značilnimi kitararskimi riffi Harrisa in Pritcharda, in malo manj značilnim britanskim naglasom. Estetiko 90-ih pa poleg starosti nosijo tudi v oblačenju, na odru bi jih lahko zamenjali za marsikateri rock bend, ki je bil na sceni v 90-ih (kar bi bilo seveda zaželeno), a vendarle bend z izjemo oblačenja ne gleda nazaj.

Z novimi idejami in rekrutiranjem starih se band poslužuje preoblikovanja že obstoječih glasbenih norm iz prejšnjega tisočletja – še zdaleč niso edini, vendar na glasbeni sceni za tovrstno delo ne primanjkuje zanimanja. Naši starši pa z zadovoljstvom ugotavljajo, da njihova oblačila še zdaleč niso iz mode, še manj pa njihov okus za glasbo in pripadajoče vinilke.

Neža Bajželj

Žur: Adijev ni nikoli preveč

Težko bi rekli, da smo letos s pustom pregnali zimo, zagotovo pa smo od tega ljudskega običaja odnesli veliko lepih spominov, nekaj evrov in par dodatnih kilogramov, ki so bili posledica vseh krofov. Saj veste, si to, kar ješ.

Letos smo se odločili, da se z ekipo prijateljev v spomin na dobre stare čase spet malo sprehodimo po Stražišču in gremo »od vrat do vrat« v kostumih. Včasih se zdi, da si, ko prerasteš osnovno, prestar za tovrstne neumnosti, toda zakaj vsaj en dan v letu ne moremo biti vsi otroci? Če si otrok, oblečen v Supermana, in hodiš po hišah, je sprejemljivo, toda pet študentov v takih opravah bi kvečjemu dobilo kakšen krof iz pomilovanja. Zato smo se odločili za malo drugačen pristop. Oblekli smo se v Adije Smolarje. Šest ljudi z isto lasuljo, jeans hlačami, suknjičem, očali in kitaro. Naučili smo se del Adijevega repertoarja in šli prepevat po ulicah. Odziv ljudi je bil precej nad pričakovanji. Čeprav smo bili, še posebej na začetku, dokaj neuglašeni, so ljudje z nasmehom na obrazu sprejeli študente s kitaro, ki so na ves glas peli pesmi

kot so Bog ne daj, da bi crknil televizor, Tagada, Spačkarji, Daleč je za naju pomlad, Jaz ne grem v šolo - in še mnoge druge. Pustna sobota je bila tako uspešna, da smo stvar ponovili še v torek, ko smo šli obiskat še naše babice in dedke, pokazat pa smo se šli tudi na gimnazijo, Klub študentov Kranj in M-servis. In moram reči, da so bili povsod veseli našega obiska. Po napornem dnevu smo se zvečer seveda še nabasali s picami, večer pa nadaljevali ob hmeljevem napitku in žganju. Nekako je treba proslaviti uspešen dan. Ob tem pa je padlo tudi nekaj idej o kostumu za prihodnje leto. Katera bo na koncu obveljala? PUSTimo se presenetiti.

Rok Škrlep

Album: Foo Fighters - Concrete and Gold

Če so za njihov prejšnji album Foo Fighters izbrali povsem nekonvencionalen način predstavitve publiki – spremljali smo namreč televizijsko serijo, kjer smo na koncu vsakega dela slišali nov komad – so se tokrat vrnili k klasičnemu načinu in tako je septembra lani luč sveta ugledal izdelek, poimenovan Concrete and Gold.

Album je napovedal singel Run s popolnoma odbitim videospotom, kjer kot starčki odigrajo koncert v domu upokojencev. Pesem je nekaj časa nazaj dobila tudi Grammyja za najboljši rock komad prejšnjega leta. Run je predstavil nekoliko drugačne Foo-je, kot smo jih bili vajeni z zadnjih dveh njihovih izdaj – albuma Sonic Highways in EP-ja Saint Cecilia. Podobno usmeritev je nakazala tudi druga pesem, ki je izšla še pred izidom albuma, The Sky is a Neighborhood. Nasploh se na celotnem albumu sliši več bazičnega garažnega rocka, z manj melodike, ki je značilna za večino njihovih največjih hitov. Nekoliko se zdi, da jih s stilom potegne v smer kakih Queens of the Stone Age in bliže stoner rocku. Poslušajte na primer komad La Dee Da.

Vseeno tak ni celoten album, še vedno se najde kakšen komad, ki spomni na zadnje izdelke banda. Že s pesmijo Dirty

Water so bližje nekaterim delom s Sonic Highways, saj se začne bolj mirno, nato pa se razvije v klasično foojevsko žuranje, ko glas Davea Grohla in vsi instrumenti dajo vse od sebe.

Pred koncertom se album s komadom Happy Ever After (Zero Hour) popolnoma umiri, nato pa sledi udaren zaključek, kjer prednjačita komada The Line in naslovni Concrete and Gold, ki je vmes že nekoliko psihadeličen in odlično zaključita album.

Album je precej drugačen od Sonic Highways, a zaradi tega zelo osvežujoč, kar pa skupini Foo Fighters nikoli ni bilo tuje, saj so se vedno sprehajali po žanru in iskali simbiozo med melodiko, ki jo slišimo v največjih hitih, in čistim surovim rockom. Vsekakor vredno večkratnega poslušanja, saj album ni na prvo žogo.

Luka Stare

Knjiga: Sandi Toksvig – Valentine Grey

Stroga viktorijanska Anglija je daleč od paradiža za nekoč svobodna dekleta z deškimi interesi ali za nežne, feminilne sinove estetizma. Sandi Toksvig v romanu iz leta 2012 raziskuje zgodovinsko nepravilno obravnavo žensk in marginalnih skupin ter dolgo in težko pot, ki jo je v takšnem sistemu potrebno prehoditi, da lahko najdemo osvoboditev.

Po očetovi smrti se Valentine Grey iz Indije preseli k stricem v družini v London, kjer družba bogatih gospa prične z vzgajanje male divjakinje v viktorijanske družbe vredno mlado damo. Valentine, ki je vajena bosega tekanja in ježe pod vročim indijskim soncem, se v steznikih in ženskem viktorijanskem brezdelju počuti grozno utesnjeno. Edino popostrevice tega mračnega londonskega dolgočasa ji prinese bratranec Reggie, ko se zaradi »sramotnih razlogov« vrne iz internata. Skupaj s svojim skrivnim ljubimcem, gledališkim igralcem Frankom, jo večkrat za nekaj ur odrešita posedanja v dnevnih sobah in jo popeljeta na ogled gledaliških predstav in vrtov.

Nato pa nastopi druga burska vojna. Po državi se širijo močno nacionalistično obarvani pozivi, naj britanski mladeniči pristopijo k vojski – imperij, ki je kakopak ne le najmočnejši, temveč tudi v vseh ostalih pogledih najboljši narod, je namreč edini, ki lahko razreši situacijo v Južni Afriki. Valentinin stric, Lord Grey, zaradi sramote, ki jo neambiciozen Reggie prinaša družini, svojega sina kot prostovoljca prijavi v vojsko. Ko se zadnjo noč pred odhodom, ki jo na vojno popolnoma nepripravljen Reggie

preživi s Frankom, bratranec ne vrne pravočasno domov, si v impulzivni odločitvi kar Valentine nadane uniformo in namesto njega pogumno odkoraka v vojno.

Toksvig nam po tem ključnem trenutku vzporedno podaja zgodbi njegovega skrivanja pred očetom v revnejših predelih Londona in Valentininega izkušanja grozot vojne in prijateljstev v nesreči. Priča smo lahko trenutku, ko ponosna Britanka, prepričana v dobroto države, prepozna grozljivo nečlovečnost britanskih vojnih poveljnikov, ki požigajo kmetije in prebivalce zapirajo v koncentracijske taborišča.

Valentine Grey je zagotovo edinstveno delo, saj je eden redkih sodobnih vojnih romanov, ki se ne osredotoča na drugo svetovno vojno. S podrobnim preučevanjem vojne skozi prebiranje številnih pism in dnevnikov vojakov nam je Toksvig omogočila tudi kar precej realen vpogled v burske vojne. Do trenutka, ko si Valentine nadane uniformo, je zgodba malenkost počasna in nezačinjena, je pa zato druga polovica knjige skozi vse grozote in tragedije toliko bolj pestra.

Tajda Perne

Film: Wishing Stairs

Wishing Stairs (Yeogogoedam 3: Yeowoogyedan), nastal pod režijo Yun Jae-yeon (poznana tudi po Yoga), je tretji film v južnokorejski seriji grozljivk Šepet Koridorjev (Yeogo goedam), med seboj drugače nepovezanih filmov, ki jih združuje skupna tematika vznemirljivih prijateljstev in lezbičnih odnosov na dekliških šolah. Tokratna premisa pa je že vsem poznana: »Pazi, kaj si želiš, saj se morda uresniči.«

Tokrat zgodba sledi perspektivnima študentkama baleta, Yun Jin-sung (Song Ji-hyo) in Kim So-hee (Park Han-byul), najboljšima prijateljicama, katerih odnos je skorajda romantične narave. Čeprav je Jin-sung bolj zagrizena balerina, je So-hee, ki več pozornosti posveča svoji ljubezni do Jin-sung kot baletu, ponujenih več priznanj in priložnosti za uspeh s strani učiteljic. Kljub ljubezni do prijateljice, Jin-sung postopoma postaja sita igranja princev So-heejinim princesam. Ko se na šoli pripravlja baletno tekmovanje, katerega glavna nagrada je mesto v ruski baletni šoli, postaja Jin-sungina zavist vse bolj strupena.

Nato pa ji na kiparski razstavi bivša debelushka Hye-ju (Jo An), ki se je čez noč prelevila v pravo suhico, prišepne o čarobnih lisičjih stopnicah: če naglas prešteješ vseh 28 stopnic, ko jih prehodiš, se ti morda prikaže devetindvajseta - takrat lahko lisico poprosiš, da ti izpolni željo. Jin-sung se, sprva skeptično, povzpne po stopnicah, na čarobni stopnički pa si zaželi, da bi bila vsaj tokrat zmagovalka. Ta želja se ji uresniči, ko So-hee po avdiciji med prepirom z jezno in razočarano Jin-sung pade po (drugih) stopnicah, najprej

figurativno, ko ji Jin-sung v jezi izreče sovraštvo, nato pa še dobesedno, ko se ta skuša otresti njenega objema, si poškoduje hrbtenico in ohromi. Globoko prizadeta in razočarana si vzame življenje, to pa vodi v še več želja na teh zlonamernih lisičjih stopnicah, So-heejino ponovno vstajenje, in krvave paranormalne dogodke na šoli.

Kritiki so film označili za najslabšega v seriji, kar kakopak pomeni, da je najbolj gledljiv. Ob ogledu celotne serije bi gledalcu določeni odnosi in elementi v zgodbi lahko izgledali kot šibkejša kopija tistih v njegovem predhodniku v seriji, Memento Mori (1999), za samostojen ogled pa je zgodba popolnoma zadostna. Posebne efekte precej gledalcev označi za cenene in tipične za azijske grozljivke - v nekem trenutku smo pričali sceni, ki je brez kančka dvoma skoraj identična slavni sceni iz Kroga (1998, ameriška priredba 2002), ko se Sadako/Samara plazi iz televizorja. Film je daleč od popolnosti, vendar vse njegove pomanjkljivosti lahko predstavljajo določen čar za ljubitelje garbage grozljivk.

Tajda Perne

Serija: The Crown

The Crown je Netflixova zgodovinska drama o britanski kraljici Elizabeti II. Ogledali smo si lahko že dve sezoni, ki prikazujeta kraljičino mladost in prva leta na prestolu, sedaj pa se čaka potrditev igralske zasedbe za tretjo sezono. Odlična zgodovinska serija nas najprej popelje v leta po drugi svetovni vojni, spremljamo pa življenje bodoče kraljice in njene družine.

Prva sezona se začne s poroko mlade Elizabete in Philipa leta 1947, pokriva pa dogodke do leta 1955, med katere spadajo zveza njene sestre princeze Margaret, smrt očeta, njena pot do kronanja ter prve naloge v vlogi kraljice.

Druga sezona se začne leta 1955 s sueško krizo in Philipovo potjo po svetu, dotakne pa se tudi preteklosti kraljeve družine. Konča se v letu 1964 z rojstvom princa Edwarda. Med večjimi dogodki se serija posveča odnosom znotraj kraljeve družine, britanskim predsednikom vlade, v flashbackih pa se omenja tudi kraljičino otroštvo. Zadnji del druge sezone se nekako zdi kot konec serije, saj se igralska zasedba po prvih dveh sezonah poslavlja. Celotna igralska zasedba se bo menjavala vsaki dve leti, saj kraljičino življenje želijo predstaviti čimboli verodostojno, k temu pa seveda spada tudi postarjanje likov. Claire Foy (Elizabeta II) in Matt Smith, poznan tudi po

vlogi Doctorja (Doctor Who), sta v prvih dveh sezonah namreč izvrstno prikazala dinamiko kraljevega para.

Serijo poleg igralske zasedbe odlikuje predvsem pozornost na detajle, tako zgodovinske kot tudi scenske in kostumografske. »Play, pause, google, repeat,« je tradicija med gledanjem te serije, saj so dogodki kdaj tako zanimivi, da se vsak gledalec hoče prepričati, ali so se zares zgodili v točno taki obliki. Prav tako so zanimivi članki, ki so se takoj po vsakem delu pojavili na internetu, in opisujejo dogodke, prikazane v seriji, pokažejo pa tudi dodatne virov za raziskovanje zgodovinskega ozadja. Tako se ne čudite, če si boste med brskanjem po spletu v celoti ogledali posnetek slavnostnega kronanja, da bi v ozadju ali ospredju opazili katero od oseb.

Lucija Perne

Kakšen teoretik zarote si?

Že od osnovne šole dalje nas država uči o »dejstvih«, ki jim moramo verjeti, če ne želimo posmeha s strani vrstnikov in učiteljev. Vsake toliko časa pa si pogumni posamezniki upajo dvigniti glavo in reči: »Ne! Država kontrolira vreme in s tem naše vedenje in razpoloženje!" V vsakem od nas je pod kostumom pridne ovčice, ki ga je za nas s pomočjo pranja možganov v šolskem sistemu sešila država, že pogumen teoretik zarote, ki čaka, da ga prebudimo. Zbudimo ga, ljudje!

1. Kaj te je najbolj odvrnilo pri potencialnem partnerju?

- Rekel/la je, da je imel Pikaču vedno rumen rep.
- V kopalnici (s talnim gretjem) sem opazil/a vlažilne kreme in losjone za telo. Vsi vemo, da pravi, toplokrvni ljudje tega ne potrebujemo.
- Imel/a je bizarno veliko glavo ter dolge, tanke okončine.
- V dnevni sobi je imel/a globus Zemlje. Ne maram naivnih ljudi.

2. Kaj počneš v prostem času?

- S prijatelji si podajamo frizbi. Prej sem spil/a veliko kave.
- Na Facebooku se prepiram z naivnimi bedaki.
- Prežim v svojih hudo hladnih sobanah in previdno opazujem sumljivega soseda.
- Ure in ure si ogledujem stare epizode svojih najljubših oddaj.

Točkovnik	a	b	c	d
1	1	3	2	4
2	2	4	3	1
3	3	1	4	2
4	4	2	1	3

4-7 TOČK:

ZAGOVORNIK MANDELA EFEKTA - Velikokrat se ti zgodi, da se tvoji spomini na stvar ali dogodek razlikujejo od resnice. Naj gre za napačno citiranje znanih filmskih citatov ali razlike v pomembnih podrobnostih risanih junakov, svet te želi prepričati, da gre za tvojo pozabljenost in ne za nekaj bolj zaskrbljujočega. Ampak ti veš, kam pes tace moli: saj si vendar visoko inteligenten/a. Hah, kakšna pozabljenost, ti se vendar nikoli ne motiš. V resnici gre za preskok v vzporedni univerzum. Morda si se zmotil/a v tej realnosti, vendar bi bilo tvoje mišljenje v vzporedni pravilno!

Epizoda Dosjeye X: 4. epizoda 11. sezone (The Lost Art of Forehead Sweat)

8-10 TOČK:

NLP NAVDUŠENEC - Vesolje je ogromno, zato brez dvomov verjameš v obstoj življenja na kakšnem od ostalih planetov. Hudo pa te skrbiyo inteligentni nezemljani, ki so se odpravili na znanstveno ekspedicijo na Zemljo. Leteči krožniki, vzorci na pšeničnih poljih in pričanja o ugrabitvah so dovolj dober dokaz, da so vesoljski prispeili na ta planet. Ampak kakšna je njihova agenda? Zakaj svetovni politiki in vladne organizacije zakinkajo njihov obstoj? Da bi prepričali svetovno paniko? Strah te je.

Epizoda Dosiejev X: Vse epizode Dosiejev X

3. Kaj ti povzroča največ skrbi?

- Moj sosed je kupil legvana. Ne morem mu več zaupati.
- Dal/a bi rok v ogenj, da je gospod Monopoly nekoč nosil monokel. Kdo je tu nor?
- Če bo prebivalstvo v Aziji preveč naraslo, bi se Zemlja lahko prevrnila in nas vse poslala v smrt.
- Februarja so me prebudile utripajoče luči... Že več kot en mesec nisem zatisnil/a očesa.

4. Lažne novice?

- Če je bila to opazka na moja mnenja, si na tankem ledu, ovčica!
- O, NE! Začelo se je!!
- Lahko bi prisegel/a, da je bilo vprašanje, ko sem ga le nekaj minut nazaj oplazil/a s pogledom, drugačno.
- Heh, ja... (Bralec s tresočimi rokami napiše "uredništvo Zapika" na seznam verjetnih kuščarjev.)

11-13 TOČK:

PRESTRAŠEN HERPETOLOG - Politične situacije v zadnjih nekaj desetletjih so resnično nore! Razlog za to so kakopak humanoidni kuščarji, ki so se iz podzemlja vrnili na površje Zemlje, in s svojimi sposobnostmi nadzora misli in preobrazbe v človeško podobo držijo vajeti svetovne politike. Na daleč se izogibaš hišam plazilcev v živalskih vrtovih, saj veš, da so male žverce eno glavnih orožij, s katerimi kuščarji pridobijo nadzor nad človekom.

Epizoda Dosjejev X: 3. epizoda 10. sezone (Mulder & Scully Meet the Were-Monster)

14-15 TOČK:

FLAT EARTHER - Prepričan/a si, da je Zemlja ploščata. Tako pač mora biti, kako pa bi drugače lahko stali na Zemlji, ne da bi tisti na spodnji strani padli v vesolje? Da sploh ne začnemo o t.i. heliocentričnem sistemu! Saj vsak dan vidiš, kako se sonce premika po nebu. Ali lahko vidiš, kako se premika Zemlja? Seveda ne! Ze na dolgih vožnjah ti postane rahlo slabo, kako grozno bi se šele počutil/a, če bi se neprestano premikala Zemlja. Fiziki, astronomi in učitelji geografije LAŽEJO!

Epizoda Dosvetje X: 2. epizoda 4. sezone (Home) - ne govori o ploščati Zemlji, prikazuje pa družino tipičnih ljudi, ki bi verjeli v ploščatost Zemlje.

Nagradna križanka

Geslo prejšnje križanke je bilo **obvezne vaje** – s pravilnim odgovorom sta si nagradi priborili **Kaja Pleša** in **Eva Škofic**. Nagrajenki bosta nagradi prejeli po pošti. Rešitev tokratne križanke nam sporočite na www.zapik.si, najkasneje **do 15. aprila**.

					SESTAVILA MATEJA	DEL KOLOVRATA	BELO VINO IZ GORIŠKIH BRD	ZAPIK	PALMI PODOBNO TROPSCO DREVO	SL. PEVEC PESTNER	JEZERO V VZHODNI AFRIKI	GORJIV PLIN BREZ BARVE IN VONJA	FR. PSIHOL ANALITIK JACQUES
					VIKTORIA REBENS- BURG			STARA MERA ZA VINO UPOK. BRAZ NOGOMETAS					
					KOMET								
					ČRNI HRAST, EBEN								
					MESTO V RUSJI				PASJA HIŠICA				
					GR. BOG NEBES				VELIKA OS				
										NAJPOG. VEZNIK			
										NAUK O MORALI			
ZAPIK	PREDSEDNIK VLADERS MIRO	POSNE- MANJE (RAČUNAL.)	POJAV NA TEKOČINI NEMADNA ZBEGANOST				TOVORNA ŽIVAL LETOVIŠČE NA HRVAŠKEM					KATARINA IVANOVSKI	
SNOV ZA CEPLJENJE						KAR ŠČITI KNJIGO SMUČ. CENTER NA ŠVEDSKEM							
BIBLJSKI KRAJ V JUDEJI					GOROVJE V ITALIJI								
OVČJE KRZNO					VRSTA ZELO TRDE ZLITINE	RACMAN VILJ AMERŠEK					AMERIŠKA PLESALKA ISADORA	GORA V IT POKRAJIN TOSKANA	
NEKD. AM. BOKSAR MUHAMMAD				ZEMLJA, KOP- NO IN MORJE EVA GREEN				TULIPAN (REDKO)	ŽENSKO IME KDOR ŽGE APNO				
VEŠOLJSKI IZSTRELEK						SL. IGRALKA ... RINA NARKOTIČNO SREDSTVO				SPOSOB- NOST MIŠLJENJA			
ZAPIK	AM. IGRALEC NICHOLAS ANA (ANGL.)				MAKEDONSKI SLIKAR UMER IT. PISATELJ UMBERTO					NINA IVANIČ SL. PESNIK GRUDEN			
ALENKA ISKRA			VELIKA SMUČARSKA SKAKALNICA										
			IGOR RIBIČ	VANJA ALIČ									
LETOVIŠČE NA KRKU							ADUT PRI TAROKU						
PRIPOVE- DOVALEC							KRAJ V ITALIJI OB JEZERU MAGGIORE						

Oven

Obeta se vam izjemno pozitivno finančno obdobje, v katerem se vam bodo izpolnile želje, za katere ste mislili, da so nedosegljive. V vaših rokah je, da razmislite, kako ste dosegli takšno srečo. So bili to le planeti? ali pa kar vaše delo? Pri študiju se fokusirajte na podrobnosti. Nasveta pri prijateljih ne iščite, saj to le ni njihova skrb. Pijača tedna: Absolute vodka

Bik

Stvari, o katerih ste sanjali v zadnjem času, vam bodo na doseg roke kaj kmalu. Vaše življenje prihaja v obdobje dobrih stvari. Med vikendom se boste počutili, kot da ste na vrhu sveta, medtem ko bo ponedeljek izvor vaše nesreče in utrujenosti. Bolj kot običajno se boste zavedali svoje ranljivosti, kar pa ni vedno negativna izkušnja. Pijača tedna: gosti sok

Dvojčka

Izjemno spiritualno obdobje, ki pa bo podkrepjeno z humornimi energijami. To lahko pomeni, da ste v fazi, ko boste veliko bolj zanimivi v širši družbi. Ob vsakem srečanju imejte kakšno šalo na zalogi. Zanašajte se na intuicijo in ne na intelekt ali um. Pozornost usmerite v svoje sanje in življenjske cilje. Pijača tedna: bezgov sirup

Rak

Dobra izbira v tem tednu je osamitev, vendar pa to najverjetneje za vas ne bo nekaj novega. Bolje biti sam, kot svojo dragoceno energijo trati na negativnimi ljudmi, ki vam jo bodo posrkali, v vas pa pustili občutek obupa. Prosti čas izkoristite za obisk kakšnega koncerta, ne bo vam pa škodil niti obisk vaškega bifeja. Pijača tedna: liter cvička

Lev

Ob sprejemanju težkih odločitev obdržite koncentracijo. Naužite se svežega, vendar mrzlega zraka, saj vam bo služil kot inspiracija za kakšen dan bolniškega dopusta. Srečali boste pozabljeno sorodno dušo; pazite, da je ne okužite s prehladom. Jupiter prihaja v retrograden položaj, kar pa naj ne bi vplivalo na karkoli v vašem življenju. Pijača tedna: Pelinkovec, za boj proti bacilom.

Devica

Naložbe bodo donosne. Pa naj bo to v smislu financ, s katerimi ste na psu, ali pa energije v obliki napora, ki ste ga vložili v ljudi. Ljudska modrost pravi: »Kar seješ, to potem tudi žanješ!« Vaše počutje bo varno v čustvenem smislu, saj tu pa tam končate ob kozarcu hmeljevega zvarka, kar pa vam nič ne škodi. Pijača tedna: pivo

Tehnica

To je vaš teden! Sreča na vsakem vogalu, od razmerja pa do duhovnega izpopolnjenja. Občutili boste počutje ljudi okrog sebe, kar vam bom pravzaprav v korist, celo pomagali boste marsikateremu osamljenemu kolegu na predavanjih. Vaša resnična notranja osebnost se bo pokazala v nenavadni, vendar pozitivni luči. Pijača tedna: zlata radgonska penina

Škorpion

Osredotočite se na zasebno življenje in družino. Vaše občutje bo nihalno med občutljivostjo in hiperaktivnostjo, kakor običajno. Občutili boste svoje osebne ambicije, ne bodite pa zadržani ob morebitnem izbruhu otroka v sebi. Privlačili boste nežnejši spol, ta pa vam bo dal priložnost, da sklenete nova prijateljstva. Pijača tedna: Bandidos Ice

Strelec

Kavna usedlina vam je naklonjena, izzive, s katerimi se soočate, boste opravili z levo roko (ali desno, če ste levičar) ter proti koncu meseca prišli na sam vrh. V vaše življenje prihaja pozitiven tok, saj bo vaše trdo delo končno obrodilo sadove. Zanašajte se na instinkte, ki bodo imeli ob polni luni posebno moč. Pijača tedna: zeliščni čaj z medom in limono

Kozorog

Pravi čas za začetek novih projektov. Vaša fizična privlačnost bo ustrezala močni želji po ljubezni. Kar naenkrat bo pravi čas za iskanje novega partnerja. Prav nenadna romanca bo privedla do velike zabave in v splošno evforijo. Ob morebitnem eksperimentiranju pa boste pogledali na svet z novega vidika. Pijača tedna: tekila

Vodnar

Razmerje. Še pred nekaj dnevi ste dvomili v usodo. Položaj Saturna vam mogoče ponovno obudi metuljčke v želodcu, prav tako pa vas lahko postavi pred težak izziv, kar lahko pripelje do pesimizma. Za enake dosežke bo potrebno nekoliko več truda, prav tako pa varčujete z energijo in denarjem. Pijača tedna: bela kava s ščepcem kakava

Ribi

Zimski dnevi so kot nalašč za delo. Na svoji strani imate srečo, vztrajnost, in delovno etiko. Vse to, skupaj z občutkom dolžnosti, vam omogoča dober teden za doseganje vaših ciljev. Mogoče bo kdaj potreben rahlo agresiven pristop, vendar pa preostale frustracije po konfliktu znašajte nad boksarsko vrečo. Pijača tedna: viski brez ledu

Nude

24. marec, KluBar
early bird 5 €, nato 7 €, zadnje karte po 8 €

Marcus & Martinus (NOR, pop)

26. marec, Hala Tivoli
34 €

Dennis Jones Blues Band (ZDA)

27. marec, TrainStation SubArt
10 €

Smells Like The 90s: Lipstick Stain

30. marec, TrainStation SubArt
4 €

Jasmin Stavros & Mladen Grdović

30. marec, Cvetličarna
15 €

Partibrejkers (SRB)

31. marec, Kino Šiška
18 €, na dan dogodka 20 €

Mi2

31. marec, KluBar
early bird 12 €, nato 14 €m zadnje karte po 16 €

Trivium (ZDA, metal)

2. april, Kino Šiška
25 €

Soviet Soviet (ITA, punk)

4. april, Kino Šiška
6 €, na dan dogodka 8 €

Katalena: Človek ni zver

5. april, Kino Šiška
12 €

Muff

6. april, Cvetličarna
10 €

Vlado Kreslin

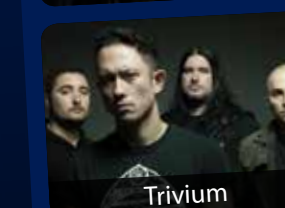
7. april, KluBar
early bird 10 €, nato 12 €, zadnje karte po 14 €

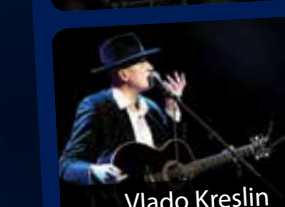
Nude

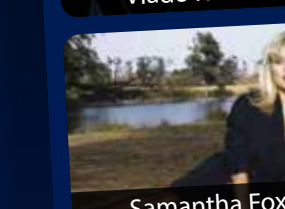
Mi2

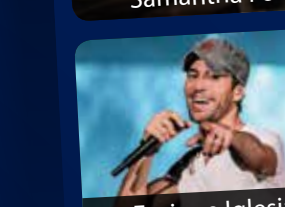
Trivium

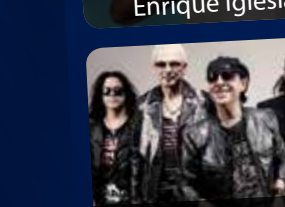
Vlado Kreslin

Samantha Fox

Enrique Iglesias

Scorpions

Samantha Fox

7. april, Cvetličarna
18 €

Supersuckers (ZDA, punk-rock), Eightbomb

10. april, Kino Šiška
12 €, na dan dogodka 14 €

Metal Vikend: Vexevroid (ITA), Within Destruction, Eruption, Armaroth

13. in 14. april, TrainStation SubArt

Rag'n'Bone Man (VB)

5. maj, Hala Tivoli
od 39 €

The Grandmothers of Invention (ZDA, band Franka Zappe)

6. maj, Kino Šiška
16 €, na dan dogodka 18 €

Deerhof (ZDA, pop-rock), Wrekmeister Harmonies

7. maj, Kino Šiška
15 €, na dan dogodka 18 €

Enrique Iglesias

12. maj, Dvorana Stožice
od 35 €

Gogol Bordello (ZDA, gypsy punk)

2. junij, Ukmarjev trg, Koper
15,90 € (early bird)

Scorpions

8. junij, Dvorana Stožice
od 39 € naprej

Punk in Drublic: NOFX, Mad Caddies, Snuff, The Bronx, Bad Cop/Bad Cop, The Mor(R)ons

21. maj, pred Kinom Šiška
38 €, na dan dogodka 42 €

NOČNI TEK PO ULICAH KRANJA

nocnitek.ksk.si

**sobota
12. maj 2018
ob 21^h**
Glavni trg
Kranj

generalni sponzor

agencija servis

SALMING.
no nonsense.

